

KUOPIO

OSAVUOSIKATSAUS 1.1.-30.6.2024

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue

Sisällysluettelo

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue

Palvelualueen katsaus	3
Omatoimisen hyvinvoinnin palvelut	4
Ohjatun hyvinvoinnin ja omaehtoisen oppimisen palvelut	25
Taidepalvelut	41
Investoinnit	56

HYVINVOINNIN EDISTÄMISEN PALVELUALUE

Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkankaan katsaus ajalta 1.1.–30.6.2024

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Kirjastopalveluiden tulot ovat toteumassa talousarvion mukaisesti. Menoista henkilöstömenoissa tulee ylitystä vuoden 2020 palkanmaksun keskeytyksistä johtuvien vahingonkorvausmaksujen vuoksi, joita voidaan kompensoida lomarahavapaiden myötä ja rekrytointeja viivästyttämällä. Arvioitu säästö on noin 5 000 €.

Liikuntapaikkojen ennusteen mukaan tulot jäävät talousarviosta noin 0,15 milj. euroa. Erityisesti Tahko Span tulojen ennustetaan jäävän talousarviosta noin 150 000 euroa. Menojen ennustetaan jäävän talousarviosta noin 0,15 milj. euroa.

Museopalveluiden alkuvuoden tulot ovat toteutuneet hyvin. Pääsylipputulojen osalta vuoden 2024 tulotavoite on saavutettu heinäkuussa, ja museokauppojen tulot ovat toteutuneet budjetoidusti. Tulojen ennustetaan ylittyvän 80 000 €. Osan (vähintään 20 000 €) taidemuseon perusnäyttelyuudistukseen osoitetusta investointimäärärahasta ennustetaan jäävän käyttämättä.

Kansalaistoiminnan palveluiden alkuvuoden taloudessa ei kulupuolella olennaista poikkeamaa. Pääsylipputulot elokuvatoiminnassa ovat toteutuneet kesäkuun loppuun lähes 65 %:sti ja liikuntapalveluissa kurssi- ja opintomaksutuotot toteutuneet n. 63 %:sti.

Kaupunginteatterin kevätkaudella lipputulot jäivät viime vuodesta keväästä n 80 000 €. Esitykset toteutuivat tavanomaisella tavalla, joitakin perumisia tapahtuu aina. Menot ovat toteutuneet talousarvion puitteissa. Teatterissa on perinteisesti syyskausi tulojen suhteen kevätkautta parempi ja näytäntöjä ja ensi-iltoja on enemmän.

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueelle lisätty kahden miljoonan euron tilavuokrien myyntitavoite uhkaa jäädä toteutumatta, sillä tila- ja tapahtumamyynnin henkilöt aloittivat elokuussa tehtävänsä. Ennusteessa vuokratuottojen alenema on -1,8 milj. euroa. Syksyllä tehdyt säästötavoitteet 0,3 milj. euroa on sisällytetty ennusteeseen.

Työ ja mielen hyvinvointi – Mieliteko 2.0 -ryhmähanke käynnistyi 1.9.2023. Kuopion kaupungin toteuttamassa osahankkeen kokonaistavoite on valmentaa 576 työssäkäyvää henkilöä 31.8.2026 mennessä. Kesäkuun 2024 loppuun mennessä pitkäkestoisen valmennuksen on aloittanut 266 henkilöä. Valmennuksen läpikäyneitä henkilöitä oli tuolloin 16. Osallistuvia yrityksiä/työpaikkoja on mukana tällä hetkellä 33 (mikro 22, pieni 5, keskisuuri 4, suuri 2). Kokonaistavoite on 94 yritystä tai organisaatiota niin ikään 31.8.2026 mennessä. Toteutimme lisäksi laajan verkkosivu-uudistuksen, joka sisälsi muun muassa visuaalisen ilmeen päivityksen sekä lukuisia uusia sivuja, kuten kummankin ryhmähankkeet omat pääsivut sekä osahankekohtaiset alisivut.

Palvelualue yhteensä	1-7 2024	1-7 2023	Muutos	Muutos	TA 2024	Ennuste	Muutos €	%
Myyntituotot	888 680	814 328	74 352	9 %	1 540 600	1 515 600	-25 000	-2 %
Maksutuotot	3 260 021	3 127 709	132 312	4 %	6 766 000	6 568 000	-198 000	-3 %
Tuet ja avustukset	867 598	1 064 718	-197 120	-19 %	1 300 000	1 357 000	57 000	4 %
Vuokratuotot	1 384 655	1 230 319	154 335	13 %	4 806 000	3 043 000	-1 763 000	-37 %
Muut toimintatuotot	436 542	446 999	-10 457	-2 %	456 400	510 400	54 000	12 %
TOIMINTATUOTOT YHT.	6 837 495	6 684 073	153 422	2 %	14 869 000	12 994 000	-1 875 000	-13 %
Henkilöstökulut yht.	-13 137 913	-12 897 831	-240 082	2 %	-22 315 500	-22 206 500	109 000	0 %
Palvelujen ostot yht.	-4 226 004	-3 936 775	-289 230	7 %	-7 989 400	-7 836 400	153 000	-2 %
Tarvikkeet	-1 408 772	-1 313 132	-95 641	7 %	-2 328 700	-2 325 700	3 000	0 %
Avustukset	-3 629 406	-3 086 376	-543 030	18 %	-4 111 000	-4 099 000	12 000	0 %
Vuokrat	-15 072 725	-13 642 143	-1 430 582	10 %	-27 190 000	-27 194 000	-4 000	0 %
Muut toimintakulut	-120 572	-95 852	-24 720	26 %	-167 200	-167 200	0	0 %
TOIMINTAKULUT YHT.	-37 595 392	-34 972 108	-2 623 285	8 %	-64 101 800	-63 828 800	273 000	0 %
TOIMINTAKATE	-30 757 897	-28 288 035	-2 469 862	9 %	-49 232 800	-50 834 800	-1 602 000	3 %

Omatoimisen hyvinvoinnin palvelut

Hyvinvoinnin edistämisen johtaja Janne Hentusen katsaus ajalta 1.1.–30.6.2024

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja palveluissa

Kirjastopalveluiden asiakasmäärät ovat olleet erinomaisella ja yhäkin nousevalla tasolla. Kirjastopalveluissa on tammi-kesäkuun 2024 aikana ollut vielä enemmän käyntejä ja lainauksia kuin edellisenä vastaavana aikana vuonna 2023. Lainojen määrä on lisääntynyt yli 90 000 lainalla ja käyntien määrä yli 120 000 käynnillä. Alkuvuoden perusteella käyntien arvioitu määrä vuonna 2024 olisi noin 1,5 miljoonaa (vuonna 2023 1,2 miljoonaa) ja lainojen määrä 2,2 miljoonaa (vuonna 2023 2,1 miljoonaa). Myös tapahtumiin ja käyttäjäkoulutuksiin osallistuneiden määrä näyttäisi kasvavan alkuvuoden perustella. Aukiolotunnit lisääntyvät Riistaveden kirjaston omatoimiratkaisun myötä, joka käynnistettiin vuoden 2023 loppupuolella.

Liikuntapaikkapalveluiden asiakasmäärät ovat olleet hyvällä tasolla. Osassa palveluissa on havaittu edelleenkin asiakasmäärien kasvua. Erityisesti Kuntolaakson ja kuntosalien asiakasmäärät ovat olleet kasvussa. Savilahden liikunta- ja tapahtumakeskuksen toiminnan käynnistäminen asiakkaille etenee suunnitellusti. Avajaiset on elokuussa 2024.

Museopalveluissa näyttely- ja tapahtumatuotannoissa on onnistuttu, ja asiakasmäärät ovat olleet korkealla kansallisella tasolla. Valtionosuusrahoitetut alueelliset vastuumuseopalvelut on kyetty hoitamaan sitoumusten mukaisesti. Taidemuseon perusnäyttely- ja palvelukonseptiuudistusta jatketaan, uudistukset valmistuvat syksyllä 2025. Korttelimuseon palvelukonseptin kehittämistä ja tarveselvitystyötä jatketaan. Kulttuurihistoriallisen ja luonnontieteellisen museon yhteisen kokoelmatilaratkaisun tarveselvitystyö on käynnistynyt. Palkkatukityöllistämisen muutokset vähentävät museopalveluiden yleisötyön resursseja vuositasolla n. 4 htv. Tällä arvioidaan olevan viimeistään alkuvuodesta 2025 vaikutuksia museoiden aukipito-, valvonta- ja opastusresursseihin.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Kirjastopalveluiden tulot ovat toteumassa talousarvion mukaisesti. Menoista henkilöstömenoissa tulee ylitystä vuoden 2020 palkanmaksun keskeytyksistä johtuvien vahingonkorvausmaksujen vuoksi, joita voidaan kompensoida lomarahavapaiden myötä ja rekrytointeja viivästyttämällä. Arvioitu säästö on noin 5 000 €.

Liikuntapaikkojen ennusteen mukaan tulot jäävät talousarviosta noin 0,15 milj. euroa. Erityisesti Tahko Span tulojen ennustetaan jäävän talousarviosta noin 150 000 euroa. Menojen ennustetaan jäävän talousarviosta noin 0,15 milj. euroa.

Museopalveluiden alkuvuoden tulot ovat toteutuneet hyvin. Pääsylimpputulojen osalta vuoden 2024 tulotavoite on saavutettu heinäkuussa, ja museokauppojen tulot ovat toteutuneet budjetoidusti. Tulojen ennustetaan ylittyvän 80 000 €. Osan (vähintään 20 000 €) taidemuseon perusnäyttelyuudistukseen osoitetusta investointimäärärahasta ennustetaan jäävän käyttämättä.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiseksi

Strategiset tavoitteet ovat toteutumassa suunnitellusti.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

- Päivitetyn hankintaohjeistuksen noudattamisen seuranta ja valvonta
  - Hankinnat toteutetaan ohjeistuksen mukaisesti.
- Päivitettyjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeiden jalkautus ja erityisesti tunnistettujen riskien hallintatoimenpiteiden seuranta
  - Tunnistettuja riskejä pyritään hallitsemaan ja toimenpiteitä seuraamaan.
- Henkilöstön saatavuus ja sijaisketjut
  - Henkilöstön saatavuudessa on haasteita ja sijaisketjujen asettaminen on kesken

Kirjastopalvelut	1-7 2024	1-7 2023	Muutos	%	TA 2024	Ennuste	Muutos	%
Myyntituotot	222 403	244 241	-21 838	-9 %	354 600	354 600	0	0 %
Maksutuotot	0	0	0		0	0	0	
Tuet ja avustukset	192 381	278 194	-85 813	-31 %	232 000	232 000	0	0 %
Vuokratuotot	14 695	11 991	2 703	23 %	20 000	20 000	0	0 %
Muut toimintatuotot	108 562	108 358	204	0 %	183 400	183 400	0	0 %
TOIMINTATUOTOT YHT.	538 040	642 785	-104 745	-16 %	790 000	790 000	0	0 %
Henkilöstökulut	-2 223 528	-2 119 066	-104 462	5 %	-3 703 800	-3 698 800	5 000	0 %
Palvelujen ostot	-295 947	-273 650	-22 297	8 %	-567 800	-567 800	0	0 %
Tarvikkeet	-598 404	-562 194	-36 211	6 %	-969 200	-969 200	0	0 %
Avustukset	0	0	0		0	0	0	
Vuokrat	-1 374 323	-1 253 569	-120 754	10 %	-2 367 000	-2 367 000	0	0 %
Muut toimintakulut	-5 446	-907	-4 539	500 %	-5 700	-5 700	0	0 %
TOIMINTAKULUT YHT.	-4 497 648	-4 209 385	-288 263	7 %	-7 613 500	-7 608 500	5 000	0 %
TOIMINTAKATE	-3 959 607	-3 566 600	-393 007	11 %	-6 823 500	-6 818 500	5 000	0 %

Museokeskus	1-7 2024	1-7 2023	Muutos	%	TA 2024	Ennuste	Muutos	%
Myyntituotot	90 768	76 972	13 796	18 %	133 000	133 000	0	0 %
Maksutuotot	459 673	398 754	60 919	15 %	453 000	600 000	147 000	32 %
Tuet ja avustukset	85 050	174 303	-89 253	-51 %	82 000	82 000	0	0 %
Vuokratuotot	24 730	24 606	124	1 %	55 000	55 000	0	0 %
Muut toimintatuotot	6 832	7 795	-964	-12 %	5 000	5 000	0	0 %
TOIMINTATUOTOT YHT.	667 052	682 430	-15 378	-2 %	728 000	875 000	147 000	20 %
Henkilöstökulut	-1 613 494	-1 390 542	-222 953	16 %	-2 428 100	-2 428 100	0	0 %
Palvelujen ostot	-366 620	-258 478	-108 142	42 %	-791 000	-779 000	12 000	-2 %
Tarvikkeet	-108 943	-99 157	-9 787	10 %	-168 000	-168 000	0	0 %
Avustukset	0	0	0		0	0	0	
Vuokrat	-2 145 372	-1 894 515	-250 857	13 %	-3 513 000	-3 513 000	0	0 %
Muut toimintakulut	-8 175	-8 469	294	-3 %	-15 000	-15 000	0	0 %
TOIMINTAKULUT YHT.	-4 242 604	-3 651 160	-591 444	16 %	-6 915 100	-6 903 100	12 000	0 %
TOIMINTAKATE	-3 575 552	-2 968 730	-606 822	20 %	-6 187 100	-6 028 100	159 000	-3 %

Liikuntapaikkapalvelut	1-7 2024	1-7 2023	Muutos	%	TA 2024	Ennuste	Muutos	%
Myyntituotot	82 695	104 127	-21 433	-21 %	65 000	65 000	0	0 %
Maksutuotot	1 202 117	1 116 489	85 629	8 %	2 862 000	2 712 000	-150 000	-5 %
Tuet ja avustukset	0	0	0		12 000	12 000	0	0 %
Vuokratuotot	851 813	820 515	31 298	4 %	1 727 000	1 727 000	0	0 %
Muut toimintatuotot	3 784	2 646	1 138	43 %	42 000	42 000	0	0 %
TOIMINTATUOTOT YHT.	2 140 409	2 043 777	96 632	5 %	4 708 000	4 558 000	-150 000	-3 %
Henkilöstökulut	-1 334 805	-1 296 080	-38 725	3 %	-2 344 200	-2 344 200	0	0 %
Palvelujen ostot	-2 241 862	-2 126 784	-115 077	5 %	-3 808 000	-3 658 000	150 000	-4 %
Tarvikkeet	-419 638	-422 147	2 509	-1 %	-726 000	-726 000	0	0 %
Avustukset	0	0	0		0	0	0	
Vuokrat	-8 334 646	-7 382 161	-952 485	13 %	-15 826 000	-15 826 000	0	0 %
Muut toimintakulut	-37 700	-25 203	-12 497	50 %	-49 000	-49 000	0	0 %
TOIMINTAKULUT YHT.	-12 368 651	-11 252 377	-1 116 275	10 %	-22 753 200	-22 603 200	150 000	-1 %
TOIMINTAKATE	-10 228 242	-9 208 599	-1 019 643	11 %	-18 045 200	-18 045 200	0	0 %

HYVINVOIVA JA YHTEISÖLLINEN KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Lisäämme asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia		<p>Kirjasto osallistaa ja luo osallisuutta. Kirjastopalvelut edistävät monipuolisten palvelujen, aineistojen, tapahtumien ja pedagogisen toiminnan avulla yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua ja demokratiakehitystä. Kirjastopalvelut edistävät monilukutaitoa, joka ehkäisee syrjäytymistä ja antaa kuntalaisille valmiuksia osallistumiseen ja yhteiskunnan rakentamiseen.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluiden palvelut tuotetaan laadukkaasti, asukkaat ja yhteistyökumppanit osallistaen.</p> <p>Museot ylläpitävät tietopalveluita, popularisoivat näyttelyillä ja tapahtumissa tutkimukseen perustuvaa tietoa, ja edistävät monipuolisesti yhteiskunnallista vuoropuhelua ja keskustelua.</p>	<p>Kirjastopalveluissa lainat ovat lisääntyneet vuodesta 2023 noin 7 % ja käynnit noin 14 %. Kirjastopalvelut ovat tarjonneet monipuolisesti aineistoja, tapahtumia, pedagogista toimintaa sekä näin edistäneet monilukutaitoa, yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua ja positiivista demokratiakehitystä sekä ehkäisseet syrjäytymistä ja antaneet kuntalaisille valmiuksia osallistumiselle.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluiden investointihankkeissa ja palvelujen muotoilussa on osallistettu asukkaita ja yhteistyökumppaneita laajasti. Liikuntapaikkapalveluilla on käytössä sähköinen palautekanava ja sitä on seurattu aktiivisesti.</p> <p>Museot ovat ylläpitäneet tietopalveluitaan ja järjestäneet kaikissa museokohteissa näyttelykalenterin mukaiset näyttelyt ja tapahtumia. Museot ovat siten edistäneet osaltaan yhteiskunnallista vuoropuhelua ja keskustelua.</p>	<p>Etenee suunnitellusti / Valmis</p> <p></p>
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Parannamme arjen turvallisuutta ja ympäristön esteettömyyttä	<p>Katuturvallisuusindeksi</p> <p>Kaatumisiin ja putoamisiin</p>	<p>Kirjastopalvelut lähipalveluina vahvistavat arjen turvallisuutta. Ne ovat maksuttomia ja helposti</p>	<p>Kirjastopalvelut ovat toimineet pääkirjaston, 13 lähikirjaston ja 3 kirjastoauton avulla lähipalveluina.</p>	<p>Etenee suunnitellusti / Valmis</p>

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
		liittyvät hoitokaksot 65 vuotta täyttäneillä	<p>saavutettavissa ja niiden esteettömyyttä kehitetään edelleen.</p> <p>Liikuntapaikkapalvelut vahvistavat arjen turvallisuutta. Liikuntapaikat sijaitsevat asutusalueiden välittömässä läheisyydessä. Osa liikuntapaikoista on maksuttomia ja kokonaisuudessa liikuntapaikat on keskimääräisesti 77% subventoituja.. Liikuntapaikkojen esteettömyyttä ja opastusta kehitetään edelleen.</p> <p>Museoissa kehitetään edelleen asiantuntijapalveluiden saavutettavuutta sekä näyttelyiden ja tapahtumien esteettömyyttä.</p>	<p>Kirjastopalveluissa on toteutettu myös Kirjoja kotiin -palvelua niille kuntalaisille, jotka eivät itse pääse kirjastoon, mutta voivat vielä käyttää kirjastoaineistoja.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluiden sisä- ja ulkoliikuntapaikkojen verkosto on kaikkien saavutettavissa. Liikuntapaikkaverkosto verkosto on mahdollistanut kattavasti omaehtoisen ja ohjatun liikkumisen ja kohteiden suunnittelussa ja rakentamisessa huomioidaan esteettömyys. Liikuntapaikkapalveluiden käyttömaksut on ollut keskimääräisesti n. 80% subventoituja.</p> <p>Luonnontieteellisen ja kulttuurihistoriallisen museon uuden toimitilaratkaisun (Kuopion vanha posti talo) myötä mm. kuva-arkiston palvelut ovat nyt helposti asiakkaiden saavutettavissa.</p>	
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Lisäämme aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä tukevia kohtaamispaikkoja ja luonnon saavutettavuutta	<p>Virkistys- ja urheilualueiden määrä / 1000 asukasta</p> <p>Asukastoiminnan ja nuorisotilojen kävijämäärät</p>	<p>Kirjastot ovat ja niitä edelleen kehitetään aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä lisääviksi, helposti saavutettaviksi matalan kynnyksen kohtaamispaikoiksi. Saavutettavuutta lisätään mm. omatoimiratkaisuilla, verkkopalveluilla ja e-aineistoilla.</p> <p>Liikuntapaikkoja kehitetään vuosittain hyväksyttävän talousarvion</p>	<p>Kuopion kaupunki liittyi Kuntien yhteiseen e-kirjastoon 29.4.2024, jonka myötä kirjastopalveluissa tarjotaan e-aineistot yhdenvertaisesti muiden Suomen kuntien kanssa. Kuntien yhteinen e-kirjasto on tuonut myös e-aikakauslehdet kirjaston e-aineistovalikoimaan.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluiden palveluverkoston on kehitetty tehtävien, asiakastarpeen ja</p>	<p>Etenee suunnitellusti / Valmis</p>

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
			<p>investointiosan mukaisesti.</p> <p>Museot järjestävät asiantuntijaopastettuja retkiä kaupunkialueella ja luontoon. Museot ovat helposti saavutettavia, aktiivisuutta inspiroivia ja yhteisöllisyyttä lisääviä kohtaamispaikkoja.</p>	<p>talouden kestävyyden mukaisesti.</p> <p>Museot ovat järjestäneet monipuolista ohjelmaa mm. asiantuntijaopastettuja retkiä, luentoja, työpajoja, puuhapajoja, taidevartteja, apinavartteja, taiteilijatapaamisia ja ohjattua leikkitoimintaa.</p>	
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Arjen fyysinen aktiivisuus lisääntyy kaikissa ikäryhmissä	<p>Lasten ja nuorten liikkuminen, aikuisten liikkuminen</p> <p>Kotona asuvien 75-vuotta täyttäneiden osuus ikäluokasta</p>	<p>Kirjastopalvelut tukevat arjen fyysistä aktiivisuutta tarjoamalla liikkuamiseen innostavaa kirjastoaineistoa, lainaamalla liikuntavälineitä ja järjestämällä maksuttomia tapahtumia kaikille kuntalaisille. Matalan kynnyksen maksuttomana palveluna kirjasto on myös syy lähteä liikkeelle.</p> <p>Liikuntapaikkapalvelut mahdollistavat kattavasti asukkaiden omaehtoisen liikunnan harrastamisen. LiikkuvaKuopion viestintää, markkinointia ja myyntiä kehitetään jatkuvasti.</p> <p>Museot tuottavat ja järjestävät näyttelyitä ja tapahtumia, jotka osaltaan kannustavat kuopiolaisten sosiaalista verkostoitumista ja fyysistä aktiivisuutta. Museoiden näyttelyt ovat maksuttomia alle 18-vuotiaille lapsille ja nuorille. Museot edistävät kaupunkilaisten harrastustoimintaa ja fyysistä aktiivisuutta tuottamalla esim. oppimislejää,</p>	<p>Kirjastopalvelujen kautta kuntalaiset ovat saaneet liikuntaa edistävää aineistoa lainattavaksi.</p> <p>Liikuntapaikkapalvelut on tarjonnut kattavasti tiloja omaehtoisen liikunnan harrastamiselle sekä alustan yhdistysten ja yhteisöjen liikuntatoiminnalle. Liikuntapaikkapalveluissa on käytössä alle 20-vuotiaiden Kuopiolaisten lasten ja nuorten hyvinvointiranneke, joka mahdollistaa kattavat mahdollisuudet omaehtoiselle liikunnalle. Seurantajaksolla liikkisrannetta on käytetty n. 64 000 kertaa. Liikuntapaikkapalveluiden investointihankkeissa ja palvelujen muotoilussa on osallistettu asukkaita ja yhteistyökumppaneita laajasti. Digitaalisia ratkaisuita kehitetään jatkuvan kehittämisen periaatteen mukaan. Kokeiluun on otettu uusi tilavarauksjärjestelmä, joka mahdollistaa tilojen varaamisen ja käytön sekä maksamisen omatoimisesti. Liikkuva Kuopio myyntiä, markkinointia ja</p>	<p>Etenee suunnitellusti / Valmis</p> <p>✓</p>

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
			omatoimisia ja ohjattuja julkisen taiteen kierroksia sekä muita asiantuntijaopastettuja retkiä.	viestintää on kehitetty suunnitellusti. Museot ovat järjestäneet monipuolisia tapahtumia ja muuta liikkumiseen osaltaan kannustavaa ohjelmaa, mm. asiantuntijaopastettuja retkiä, työpajoja, puuhapajoja ja ohjattua leikkitoimintaa.	
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö vähenevät kaikissa ikäryhmissä	Nuorten päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö Aikuisten päihteiden käyttö	Kirjastopalvelut ehkäisevät syrjäytymistä ja edistävät hyvinvointia ja aktiivisuutta sekä tarjoavat eri kohderyhmälle mielekästä päihteetöntä ajanvietettä ja päihteettömiä tapahtumia mielen hyvinvoinnin tueksi. Kirjasto tekee yhteistyötä eri toimijoiden kanssa nuorten ja kaikkien ikäryhmien hyvinvoinnin edistämiseksi. Liikuntapaikkapalvelut ehkäisevät syrjäytymistä ja edistävät hyvinvointia ja aktiivisuutta sekä tarjoavat eri kohderyhmille mielekästä päihteetöntä ajanvietettä kattavien liikkumisympäristöjen myötä. Museot pyrkivät sisällöllään edistämään syrjäytymisuhan olla olevien nuorten hyvinvointia. Nuorille suunnitellut tapahtumat ovat päihteettömiä ja kannustavat päihteettömyyteen. Yhteistyötä nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi tehdään eri toimijoiden kanssa.	Kirjastopalveluiden järjestämät yleisötapahtumat ovat olleet päihteettömiä ja niitä on kohdistettu myös nuorille. Esimerkkeinä nuorten leffaluantait, erilaiset lukupiirit ja luennot. Kirjastopalveluissa on laadittu erilliset mediakasvatussuunnitelmat lapsille, nuorille ja aikuisille. Lasten ja nuorten mediakasvatussuunnitelmaan kuuluu yhteistyösuunnitelmat perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen kanssa. Liikuntapaikkapalvelut on tarjonnut kattavasti tiloja omaehtoisen liikkumisen harrastamiselle sekä alustan yhdistysten ja yhteisöjen toiminnalle. Museoiden järjestämät yleisötapahtumat ovat päihteettömiä. Museopalvelut tukevat osaltaan nuorten hyvinvoinnin edistämistä.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Asukkaiden, erityisesti nuorten, mielen hyvinvointi kohenee	Positiivista mielenterveyttä kokeneiden osuus	<p>Kirjastopalvelut ovat maksuttomia matalankynnyksen palveluja, jotka tukevat kuntalaisten mielen hyvinvointia. Kirjastoissa on omat tilat ja aineistot lapsille ja nuorille ja kirjasto järjestää ja tuottaa myös lapsille, nuorille ja perheille omia tapahtumia sekä yksin että yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.</p> <p>Liikuntapaikkapalvelut mahdollistavat kattavasti asukkaiden omaehtoisen liikunnan harrastamisen, joka edistää mielen hyvinvointia.</p> <p>Museokeskus edistää omalta osaltaan perhekeskusverkoston rakentumista Ilona-verkoston kautta. Sen sekä hyvinvointipalveluiden yhteistyöverkoston ja muiden kaupungin kulttuuritoimijoiden kanssa museot tuottavat tapahtumia mm. lapsiperheiden ja nuorten hyvinvoinnin tueksi. Museot tarjoavat perheille omaehtoisia ja ohjattuja museopedagogisia sisältöjä.</p>	<p>Kirjastopalvelut tarjoavat aineistoja ja tiloja ja ovat tuottaneet tapahtumia lapsiperheiden ja nuorten hyvinvoinnin tueksi.</p> <p>Liikuntapaikkapalvelut on tarjonnut kattavasti tiloja omaehtoisen liikkumisen harrastamiselle ja yhdistysten ja yhteisöjen toiminnalle. Liikuntapaikkapalveluissa on käytössä alle 20-vuotiaiden Kuopiolaisten lasten ja nuorten hyvinvointiranneke, joka mahdollistaa kattavat mahdollisuudet omaehtoiselle liikkunnalle. Seurantajaksolla liikkisrannetta on käytetty n. 64 000 kertaa.</p> <p>Museot ovat mm. tuottaneet tapahtumia lapsiperheiden ja nuorten hyvinvoinnin tueksi.</p>	Etenee suunnitellusti / Valmis
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Yksinäisyyden kokeminen vähenee	Lasten ja nuorten kokema yksinäisyys Aikuisten kokema yksinäisyys	<p>Kirjastopalvelut ehkäisevät yksinäisyyden kokemista sillä kirjastotilaan on helppo tulla yksin tai yhdessä. Tutkitusti yksinäisyyden kokemista vähentää se, kun kirjastoissa ollaan saman asian äärellä. Kirjastopalvelut edistävät perhekeskusverkoston rakentumista Ilona-verkoston kautta ja</p>	<p>Kirjastopalveluiden tapahtumakonseptit ovat suunniteltuja niin, että niihin on helppo tulla myös yksin ja niissä ollaan kuitenkin yhdessä saman asian äärellä, joka hälventää yksinäisyyden kokemusta.</p> <p>Liikuntapaikkapalvelut on tarjonnut kattavasti tiloja omaehtoisen liikkumisen harrastamiselle ja</p>	Etenee suunnitellusti / Valmis

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
			<p>tuottavat tapahtumia lapsiperheiden ja nuorten hyvinvoinnin tueksi.</p> <p>Liikuntapaikkapalvelut mahdollistavat kattavasti asukkaiden omaehtoisen liikunnan harrastamisen yksin tai yhdessä. Lisäksi liikuntapaikkapalveluiden hallinnoimissa tiloissa järjestetään vuosittain tuhansia tunteja toimijoiden järjestämiä tilaisuuksia.</p> <p>Perheille tarjotaan omaehtoisia ja ohjattuja museopedagogisia sisältöjä. Museokeskus osallistuu omalta osaltaan perhekeskusverkoston toimintaan. Hyvinvointipalveluiden yhteistyöverkoston ja muiden kaupungin kulttuuritoimijoiden kanssa museot tuottavat tapahtumia mm. lapsiperheiden ja nuorten hyvinvoinnin tueksi.</p>	<p>yhdistysten ja yhteisöjen toiminnalle. Liikuntapaikkapalveluiden käyttömaksut on ollut keskimääräisesti n. 80 % subventoituja. Liikuntapaikkapalveluissa on käytössä alle 20-vuotiaiden Kuopiolaisten lasten ja nuorten hyvinvointiranneke, joka mahdollistaa kattavat mahdollisuudet omaehtoiselle liikunnalle. Seurantajaksolla liikkisrannetta on käytetty n. 64 000 kertaa.</p> <p>Museovierailulle on helppo tulla yksin ja museovierailu parhaimmillaan yhdistää asiakkaita. Museot ovat tarjonneet helposti saavutettavia, omaehtoisia ja ohjattuja työ- ja puuhapajoja, kevyitä asiantuntijaopastettuja opastusvartteja ja retkiä.</p>	
1.4. Laadukas varhaiskasvat us ja yleissivistävä koulutus	Tarjoamme kaikille lapsille ja nuorille laadukkaan varhaiskasvatuksen ja koulupolun sekä siihen tarvittavan tuen	Perusopetus: opetuksen eurot / oppilas, vuosiviikkotunnit / oppilas, ryhmäkoko, Kuopion koulutuspoliittisen ohjelman toteutuminen	<p>Kirjastopalvelut edistävät lasten ja nuorten lukemista, tiedonhankintaa ja osallistumista varhaiskasvatus- ja koulupolun aikana mediakasvatussuunnitel mien sekä kirjaston ja perusopetuksen OPSiin kirjatun yhteistyösuunnitelman mukaisesti.</p> <p>Museoiden näyttelysisällöt tukevat koulujen opetussuunnitelmia. Museot tukevat tiedonhankintaa mm. ylläpitämällä tietopalveluita,</p>	<p>Kirjastopalveluissa on toteutettu kirjaston ja perusopetuksen yhteistyösuunnitelmaa. Kirjaston ja varhaiskasvatuksen yhteistyösuunnitelma on juuri valmistunut ja sen toteuttaminen aloitetaan.</p> <p>Museoiden näyttelysisällöt tukevat koulujen opetussuunnitelmia. Museot ovat tukeneet tiedonhankintaa mm. ylläpitämällä tietopalveluita, järjestämällä näyttelyitä, tapahtumia ja</p>	<p>Etenee suunnitellusti / Valmis</p>

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
			järjestämällä näyttelyitä, tapahtumia ja asiantuntijaopastettuja retkiä.	asiantuntijaopastettuja retkiä.	
1.5. Vapaa-ajan mielekäs tekeminen ja kokeminen	Tarjoamme erikaisille merkityksellistä tekemistä ja kokemista, muun muassa kulttuurista, harrastuksista ja vapaaehtoistoiminnasta yhdenvertaisesti	Kulttuuritilojen kävijämäärät Kansalaisopiston opiskelijamäärä ja opetustunnit Sisä- ja ulkoliikuntatilojen sekä kaupallisten tilaisuuksien käyntikerrat	Kirjastopalvelut tarjoavat maksutonta vapaa-ajan mielekästä tekemistä ja kokemista aineistojen, tilojen ja tapahtumien sekä muiden palveluiden kautta kaikille yhdenvertaisesti. Tapahtumien sisällöt painottuvat pedagogisiin, lukemista sekä yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua edistäviin ja myös yleisesti hyvinvointia edistäviin tapahtumasisältöihin. Liikuntapaikkapalvelut mahdollistavat kattavasti asukkaiden omaehtoisen liikunnan harrastamisen yksin tai yhdessä. Lisäksi liikuntapaikkapalveluiden hallinnoimissa tiloissa järjestetään vuosittain tuhansia tunteja toimijoiden järjestämiä tilaisuuksia ja tapahtumia. Museot edistävät kaupunkilaisten harrastustoimintaa ja aktiivisuutta tuottamalla ja ylläpitämällä monipuolisia näyttelyitä, tietopalveluita, tapahtumia, oppimispelejä, omatoimisia ja ohjattuja julkisen taiteen kierroksia sekä asiantuntijaopastettuja retkiä.	Kirjastopalveluissa lainat ovat lisääntyneet vuodesta 2023 noin 7 % ja käynnit noin 14 %. Palveluja on kohdennettu yhdenvertaisesti eri kohderyhmille ja kirjaston oma Kirjasto kaikille -verkosto kehittää palveluja myös sellaisille kohderyhmille, jotka tarvitsevat positiivista erityiskohtelua käyttääkseen palveluja. Kirjastopalveluissa avattiin nepsy-nurkka, joka kehitettiin neurokirjon asiakkaille yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Liikuntapaikkapalvelut on tarjonnut yhdenvertaisesti tiloja omaehtoisen liikkumisen harrastamiselle sekä alustan yhdistysten ja yhteisöjen toiminnalle. Museot ovat edistäneet kaupunkilaisten harrastustoimintaa ja aktiivisuutta järjestämällä monipuolisia näyttelyitä ja yhdenvertaisesti eri kohderyhmille tapahtumia.	Etenee suunnitellusti / Valmis

KASVAVA JA ELINVOIMAINEN KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
2.4. Kasvava ja vastuullinen matkailu	Edistämme monimuotoista kaupunkikulttuuria, tapahtumia ja matkailua	Tapahtuma-avustukset Tapahtumakävijät	<p>Kirjastopalvelut luovat monimuotoista ja elävää arkea ja kaupunkikulttuuria kaupungin eri osissa ja verkossa tilojen, tapahtumien ja muiden palveluidensa kautta. Kirjastopalvelut edistävät positiivista kaupunkikuvaa myös alueellisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluiden hallinnoimat liikuntapaikat mahdollistavat laajasti erilaisten tapahtumien järjestämisen. Tilavarauksjärjestelmän kehittämistä jatketaan asiakaslähtöisemmäksi.</p> <p>Museot ovat aktiivisia kulttuuritoimijoita, jotka edistävät monimuotoista ja elävää kaupunkikulttuuria järjestämällä mm. korkeatasoisia, matkailijoitakin kiinnostavia näyttelyitä ja tapahtumia. Tapahtumia järjestetään myös yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.</p>	<p>Kirjastopalvelut toimivat pääkirjaston, lähikirjastoverkoston ja kirjastoautojen avulla lähipalveluina elävöittäen eri asuinalueita ja tuoden maksuttomat ja matalan kynnyksen palvelut ja tapahtumat kuntalaisten lähettyville ja saataville. Kuopion kaupunginkirjasto järjesti kansalliset kirjastopäivät kesäkuussa yhdessä Suomen Kirjastoseuran kanssa Kuopiossa. Päivät toivat Kuopioon 500 kirjastolaista ja edistivät osaltaan Kuopion matkailua ja loivat Kuopion tunnettua ja positiivista kaupunkikuvaa.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluiden (sisäliikuntapaikat) palveluita on käyttänyt n. 750 000 kävijää. Digitaalisia ratkaisuita kehitetään jatkuvan kehittämisen periaatteen mukaan. Uuden tilavarauksjärjestelmän kehittämistä on jatkettu. Talavarauksjärjestelmä mahdollistaa tilojen varaamisen ja käytön sekä maksamisen omatoimisesti. Liikkuvakuopio myyntiä, markkinointia ja viestintää on kehitetty suunnitellusti.</p> <p>Museot ovat edistäneet ja ylläpitäneet monimuotoista ja elävää kaupunkikulttuuria järjestämällä mm. korkeatasoisia, matkailijoitakin kiinnostavia näyttelyitä ja tapahtumia. Tapahtumia on järjestetty myös yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.</p>	<p>Etenee suunnitellusti / Valmis</p> <p>✓</p>

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
2.5. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	Aktiivinen, ennakoiva edunvalvonta ja vaikuttaminen tukee Kuopion tunnettuutta ja kehittymistä. Painopisteenä alueen saavuttavuuden (tie-, raide-, lento-, vesiliikenne ja ICT-yhteydet) parantaminen.	Imago- ja mainetutkimukset Onnistuminen edunvalvonnassa	Kirjastopalvelut lisäävät kaupungin tunnettuutta toimimalla aktiivisesti alueellisissa, kansallisissa ja kansainvälisissä yhteistyöverkostoissa. Liikuntapaikkapalvelut lisäävät kaupungin tunnettuutta toimimalla aktiivisesti alueellisissa, kansallisissa ja kansainvälisissä yhteistyöverkostoissa	Kirjastopalvelut järjestivät kansalliset kirjastopäivät kesäkuussa yhdessä Suomen Kirjastoseuran kanssa Kuopiossa. Päivät toivat Kuopioon 500 kirjastolaista ja lisäsivät Kuopion tunnettuutta ja positiivista kaupunkikuvaa. Kuopion kirjastotoimenjohtaja on myös Suomen Yleisten kirjastojen neuvoston puheenjohtaja ja Kuopion kaupunginkirjasto kuuluu kansainväliseen IFLA-kirjastojärjestöön. Liikuntapaikkapalvelut on osallistunut Sport Suomi - Kasvualusta liikunta- ja hyvinvointitoimialojen tutkimukselle, kehittämiselle ja innovaatiotoiminnalle. Hankkeessa on mukana Jyväskylän kaupunki ja Lahden kaupunki.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓

ILMASTO- JA RESURSSIVIISAS KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
3.1. Kiertotalous ja resurssiviisaus	Hankintamme ovat vastuullisia ja hiilineutraaleja	Ympäristökriteerit sisältävät kilpailutukset (M€/v, kpl/v, %)	Kirjastopalveluissa hankinnat suoritetaan kilpailutetuista paikoista ja hankinnan tarvetta suunniteltaessa huomioidaan resurssiviisaus ja vastuullisuus ja esim. muovihankinnat ovat minimissään aineiston muovittamattomuuden vuoksi. Liikuntapaikkapalveluissa hankinnat suoritetaan kilpailutetuista paikoista huomioiden ympäristövaikutukset ja resurssiviisaus.	Kirjastopalveluissa on jatkettu muovittamattomuutta ja palvelujen suunnittelussa huomioitu resurssiviisaus (mm. kirjastoautopalvelut). Hankinnat on hankittu ohjeistusten mukaisesti. Liikuntapaikkapalveluiden hankinnat on tehty kilpailutetuista paikoista. Hankinnoissa on huomioitu ympäristövaikutukset ja resurssiviisaus. Museopalveluiden hankinnat on tehty kaupungin ohjeistuksen mukaisesti. Toiminnassa	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
			Museopalveluissa hankinnat suoritetaan kilpailutetuista paikoista huomioiden ympäristövaikutukset sekä toiminnassa huomioidaan resurssiviisuus.	on huomioitu resurssiviisuus.	
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Teemme aktiivisesti toimia ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja ilmatoriskien (mm. sään ääri-ilmiöt) pienentämiseksi	CO ₂ -päästöt / asukas (t CO ₂ -ekv / as)	<p>Kirjastopalveluissa edistetään ilmasto- ja ympäristöasiain etenemällä kirjaston ilmastosuunnitelman mukaisesti. Tilojen käyttöä on tehostettu mm. omatoimiratkaisujen ja yhteiskäytön myötä, aineistokuljetuksia vähennetty kelluvan kokoelman myötä, viisasta liikkumista edistetty etätöiden ja kirjastofillarin avulla sekä aineistojen muovittamattomuus on otettu käyttöön nelisen vuotta sitten onnistuneesti ensimmäisenä Suomessa. Kuntalaisten ympäristötietoutta lisätään ympäristötietoishyönteiden ja luontokirjalukupiirin avulla. Kirjastoautopalveluja kehitetään resurssiviisaasti erillisessä hankkeessa.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluissa hankinnat suoritetaan kilpailutetuista paikoista huomioiden ympäristövaikutukset ja resurssiviisuus.</p> <p>Museopalveluissa kuntalaisten ympäristötietoutta lisätään ympäristökasvatuksen keinoin ja mm. kirjaston kanssa yhteistyössä järjestetyn luontokirjalukupiirin avulla.</p>	<p>Kirjastopalveluissa on edetty kirjaston ilmastosuunnitelman mukaisesti. Viimeisin käyttöönotettu omatoimikirjasto on Riistaveden lähikirjasto. Kelluva kokoelma on vähentänyt aineistokuljetuksia ja niitä pyritään edelleen vähentämään logistisella ohjeistuksella, viisasta liikkumista edistetty etätöiden ja kirjastofillarin avulla sekä aineistojen muovittamattomuutta on jatkettu. Kuntalaisten ympäristötietoutta on lisätty ympäristötietoishyönteiden ja luontokirjalukupiirin avulla. Kirjastopalvelut osallistuivat valtakunnalliseen Miljoona roskapussia -kampanjaan lainaamalla roskapihtejä. Kirjastoautopalvelujen pysäkki- ja reittisuunnitelmissa huomioidaan resurssiviisuus.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluiden hankinnat on tehty kilpailutetuista paikoista. Hankinnoissa on huomioitu ympäristövaikutukset ja resurssiviisuus.</p> <p>Museopalveluissa kuntalaisten ympäristötietoutta lisätty mm. ympäristökasvatuksen keinoin, mm. kirjaston kanssa yhteistyössä järjestetyn luontokirjalukupiirin avulla.</p>	<p>Etenee suunnitellusti / Valmis</p>

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
			luontokirjalukupiirin avulla. Hankinnat suoritetaan kilpailutetuista paikoista ympäristövaikutukset huomioiden.		
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Tehostamme energiankäyttöä 10 prosenttia ja lisäämme uusiutuvien energiamuotojen käyttöä	Sähkön ja lämmön ominaiskulutus kaupungin kiinteistöissä (kWh / r-m ³) Uusiutuvan energian osuus tuotetusta energiasta (%)	Liikuntapaikkapalveluissa huomioidaan sähkön- ja lämmönkulutus yhteistyössä tilapalveluiden kanssa sekä kehitetään ulkoliikuntapaikkojen energiatehokkuutta yhteistyössä Kaupunkiympäristön palvelualueen kanssa.	Kirjastopalveluissa energiatehokkuutta on kehitetty tilapalveluiden toimenpitein. Liikuntapaikkapalveluiden hallinnoimissa tiloissa on optimoitu sähkön ja lämmön kulutus yhteistyössä tilapalveluiden kanssa.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓

UUDISTUVA JA YHDESSÄ TEKEVÄ KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Kehitämme palvelujamme (ml. digipalvelut) asiakaslähtöisesti ja ratkaisukeskeisesti organisaatorajat ylittäen ja teemme aktiivista verkostoyhteistyötä palvelujen kehittämiseksi	Palvelujen digitalisaatioaste Tyytyväisyys palveluihin	Kirjastopalveluja kehitetään ja muotoillaan yhteistyössä asiakkaiden ja muiden toimijoiden kanssa. Kirjastopalveluissa on otettu käyttöön monikanavainen asiakaspalvelu ja myös palautteita kerätään monikanavaisesti huomioiden eri asiakasryhmien tarpeet ja mahdollisuudet. Verkkokirjaston kautta kehitetään palvelujen digitaalista saatavuutta. Liikuntapaikkapalveluiden palvelut tuotetaan ja muotoillaan laadukkaasti, asukkaat ja yhteistyökumppanit osallistaen. Palveluiden tuottamisessa huomioidaan saatu data, jonka pohjalta palveluja kehitetään.	Kirjastopalveluissa on tehty toimia asiakkaiden osallistamiseksi ja suunniteltu osallistavan budjetoinnin periaattein lasten osallistumista aineistonvalintaan. Liikuntapaikkapalveluiden investointihankkeissa ja palvelujen muotoilussa on osallistettu asukkaita ja yhteistyökumppaneita laajasti. Liikuntapaikkapalveluilla on käytössä sähköinen palautekanava ja sitä on seurattu aktiivisesti ja toimintoja on kehitetty saadun tiedon pohjalta. Museopalveluissa on edistetty mm. museoiden kokoelmien digitaalista saatavuutta.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
			Museopalveluissa kehitetään digitaalisia palveluita, mm. verkkokauppaa sekä kokoelmien digitaalista saatavuutta.		
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lisäämme hallinnon ja päätöksenteon avoimuutta ja asukkaiden vaikuttamisen mahdollisuuksia	Kuntalais- ja asiakaspalautteet Kuntalaisaloitteet	<p>Kirjastopalvelut osallistaa ja luo osallisuutta.</p> <p>Kirjastopalveluissa toimitaan yhteistyössä muiden toimijoiden ja asiakasryhmien kanssa ja kirjaston verkostoihin kutsutaan myös asiakasryhmien edustajia.</p> <p>Lautakuntaesittelyjä varten tehdään vaikutusten arviointi.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluiden palvelut tuotetaan laadukkaasti, asukkaat ja yhteistyökumppanit osallistaen.</p> <p>Lautakuntaesittelyjä varten tehdään vaikutusten arviointi.</p> <p>Museopalvelut tuotetaan avoimesti ja laadukkaasti, tarvittaessa asukkaat ja yhteistyökumppanit osallistaen.</p> <p>Lautakunnan päätöksenteon tueksi laaditaan vaikutusten arviointi kaupungin ohjeen mukaisesti.</p>	<p>Kirjastopalveluissa on jatkettu verkostomaista toimintaa ja kirjaston verkostot ovat toiminnassa kehittäen kukin strategisesti tärkeitä osa-alueita yhdessä asiakas- ja yhteistyöryhmien kanssa.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluiden investointihankkeissa ja palvelujen muotoilussa on osallistettu asukkaita ja yhteistyökumppaneita laajasti.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluilla on käytössä sähköinen palautekanava ja sitä on seurattu aktiivisesti ja toimintoja on kehitetty saadun tiedon pohjalta.</p> <p>Lautakunnan esityksissä on huomioitu vaikutusten arvioinnit.</p> <p>Museopalveluissa on lautakunnan päätöksenteon tueksi laadittu kaupungin ohjeen mukaiset vaikutusten arvioinnit.</p>	<p>Etenee suunnitellusti / Valmis</p> <p>✓</p>
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lapsivaikutusten arviointi otetaan käyttöön valmistelussa ja päätöksenteossa	Tehtyjen lapsivaikutusarviointien määrä	<p>Kirjastopalveluissa toteutetaan kaupungin ohjeiden mukaista arviointia päätöksenteossa.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluissa toteutetaan kaupungin ohjeiden mukaista arviointia päätöksenteossa.</p> <p>Museopalveluissa toteutetaan kaupungin ohjeiden mukaista</p>	<p>Kirjastopalveluissa on toteutettu suppeaa lapsivaikutusten arviointia päätöksenteossa. Laajan lapsivaikutusten arvioinnin vaatisi mm. verkostomuutokset.</p> <p>Kirjastopalveluissa on kehitetty osallistavaa budjetointia siten, että lapset pääsevät osallistumaan aineistonvalintaan.</p>	<p>Etenee suunnitellusti / Valmis</p> <p>✓</p>

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
			arviointia päätöksenteossa.	Liikuntapaikkapalveluissa toteutetaan kaupungin ohjeisen mukaista arviointia päätöksenteossa. Myös lasten palautteita kerätään aktiivisesti. Museopalveluissa on päätöksen teon tueksi tehty kaupungin ohjeiden mukaiset arvioinnit.	
4.2. Uudistuva johtaminen	Vahvistamme Kuopion työnantajavetomaa	Hakijoita / avoin työpaikka Työnantajan suositteluindeksi	Kirjastopalveluissa rekrytointiprosesseissa ja muussa toiminnassa huolehditaan myös hyvästä työnantajakuvasta. Liikuntapaikkapalveluiden rekrytointiprosesseissa ja muussa toiminnassa huolehditaan hyvästä työnantajakuvasta. Museoiden rekrytointiprosesseissa ja muussa toiminnassa huolehditaan myös hyvästä työnantajakuvasta.	Kirjastopalveluissa rekrytointiprosessit on toteutettu kaupungin ohjeistuksen mukaisesti. Liikuntapaikkapalveluiden rekrytointiprosesseissa ja muussa toiminnassa on huomioitu hyvä työnantajakuva. Museoiden rekrytointiprosesseissa ja muussa toiminnassa on huolehdittu myös hyvästä työnantajakuvasta.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.2. Uudistuva johtaminen	Kehitämme laadukasta päätöksentekoa, johtamista sekä hyvää ilmapiiriä ja varmistamme toimivat rakenteet	Toimielinten itsearviointien kehitys	Kirjastopalveluissa varmistetaan toimivat rakenteet laadukkaalle päätöksenteolle, johtamiselle sekä kannustavalle ja hyvälle ilmapiirille. Kirjastopalveluissa on otettu käyttöön verkostot, joissa jokainen työntekijä ja ulkojäsenet pääsevät vaikuttamaan kirjastopalveluihin ja kehittämään niitä. Liikuntapaikkapalveluiden toiminta pohjautuu hyväksytyyn strategiaan, joka antaa pohjan laadukkaalle päätöksenteolle, johtamiselle sekä "lupa	Kirjastopalveluissa on jatkettu verkostomaista toimintatapaa. Liikuntapaikkapalveluiden palvelutarjonta perustuu hyväksytyyn strategiaan, joka antaa pohjan laadukkaalle päätöksenteolle, johtamiselle sekä lupa tehdä toisin ilmapiirille. Museoiden palvelutarjonta perustuu hyväksytyyn strategiaan, joka antaa pohjan laadukkaalle kehittyvälle ja tavoitteelliselle johtamiselle sekä myös <i>lupa tehdä toisin</i> -ilmapiirille.	Etenee suunnitellusti / Valmis

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
			<p>tehdä toisin" ilmapiirille.</p> <p>Museoiden palvelutarjonta perustuu hyväksytyyn strategiaan, joka antaa pohjan laadukkaalle päätöksenteolle, kehittyvälle ja tavoitteelliselle johtamiselle sekä myös <i>lupa tehdä toisin</i> -ilmapiirille.</p>		
4.2. Uudistuva johtaminen	Tuemme esimiestyötä ja kehitämme esimiesten osaamista	Johtamisen arvioinnit	<p>Kirjastopalveluissa läsnäolevaa ja vuorovaikutuksellista esimiestyötä tuetaan ja esihenkilöiden osaamista kehitetään koulutuksin. Tavoitteena on, että jokainen esihenkilö suorittaa johtamisen erikoisammattitutkinnon tai lähiesimiestyön ammattitutkinnon. Osaamista kehitetään myös alueellisen kehittämistehtävän kirjastona Etelä- ja Pohjois-Savon laajuisesti sekä kansallisesti.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluiden esihenkilöille mahdollistetaan ammatillista koulutusta osaamisen kehittämiseksi.</p> <p>Museokeskuksessa esihenkilöille on mahdollistettu ammatillista koulutusta osaamisen kehittämiseksi.</p>	<p>Kirjastopalveluissa on osaamista kehitetty mm. alueellisessa kehittämistehtävässä järjestetyin koulutuksin. Lisäksi AVIn ja kaupungin yhteiset koulutukset täydentävät osaamisen kehittämistä. Osaamisen kehittämisen muodoiksi tunnistetaan myös hanketyö, verkostotyö ja työryhmätyö sekä työkierto, johon kannustetaan.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluiden esihenkilöille on mahdollistettu ammatillista koulutusta johtamis- ja esimiestaitojen ja osaamisen kehittämiseksi.</p> <p>Museokeskuksessa esihenkilöille on mahdollistettu ammatillista koulutusta osaamisen kehittämiseksi.</p>	<p>Etenee suunnitellusti / Valmis</p> <p>✓</p>
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Varmistamme henkilöstön osaamisen ja urakehityksen	<p>Kouluspäivät / htv</p> <p>Työkierto</p>	<p>Kirjastopalveluissa henkilöstön osaamista kehitetään ja osaamistarpeita kartoitetaan. Kouluspäivien määriä ja jakautumista seurataan. Kirjaston</p>	<p>Kirjastopalveluissa alueellisessa kehittämistehtävässä kartoitetaan kesän 2024 aikana osaamistarpeita ja tehdään</p>	<p>Etenee suunnitellusti / Valmis</p> <p>✓</p>

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
			<p>alueellisessa kehittämistehtävässä kartoitetaan kirjastojen työntekijöiden osaamistarpeita ja kehitetään osaamista koko Etelä- ja Pohjois-Savon laajuisesti. Urakehitystä tuetaan avaamalla tehtävät ensin sisäiseen täyttöön ennen julkista täyttöä. Osaamista lisää myös kirjastopalveluiden verkostomainen toiminta. Verkostoissa jokainen työntekijä pääsee kehittämään ja kehittymään.</p>	<p>koulutussuunnittelua sen mukaisesti.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluiden henkilöstön osaamistarpeita kartoitetaan mm. kehityskeskusteluissa, tavoitteena ammattitaidon ylläpito ja kehittäminen. Tarjolla olevia eri ammattiryhmien koulutuksia on hyödynnetty tarjonnan mukaan mahdollisimman monipuolisesti. Henkilöstön urakehitystä on tuettu avaamalla haettavana olevat tehtävät ensin sisäiseen täyttöön.</p>	
			<p>Liikuntapaikkapalveluiden henkilöstölle mahdollistetaan ammatillista koulutusta osaamisen kehittämiseksi. Liikuntapaikkapalveluilla tehdään työhyvinvointisuunnitelma, jonka mukaisesti osaamista kehitetään ja seurataan. Henkilöstön urakehitystä tuetaan avaamalla tehtävät ensin sisäiseen täyttöön ennen julkista täyttöä.</p>	<p>Museokeskuksessa henkilöstön osaamista on kehitetty palvelutuotannon tarpeiden mukaisesti. Koulutustarpeita kartoitetaan mm. kehityskeskusluin. Koulutusta on järjestetty kaikille ammattiryhmille tarpeen ja koulutustarjonnan mukaan.</p>	
			<p>Museokeskuksessa henkilöstön osaamista pyritään kehittämään palvelutuotannon tarpeiden mukaisesti. Koulutusta järjestetään kaikille ammattiryhmille tarpeen ja koulutustarjonnan mukaan. Henkilöstön urakehitystä tuetaan avaamalla tehtävät ensin sisäiseen täyttöön ennen julkista täyttöä.</p>		

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kehitämme henkilöstön koettua työhyvinvointia ja myönteistä työntekijäkokemusta	Työhyvinvointikysely	<p>Kirjastopalveluissa tehdään yhteinen työhyvinvointisuunnitelma ja yksikkökohtaiset työhyvinvointisuunnitelmat vuosittain ja edetään niiden mukaisesti. Läsnaolevaa ja vuorovaikutuksellista esihenkilötyötä tuetaan mm. koulutuksin.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluilla tehdään työhyvinvointisuunnitelma, jonka mukaisesti osaamista kehitetään ja seurataan.</p> <p>Museokeskuksessa tehdään vuosittainen työhyvinvointisuunnitelma, jonka mukaisesti työhyvinvointia ja osaamista kehitetään ja seurataan. Työhyvinvointiin liittyvät asiat käydään läpi myös kehityskeskusteluissa.</p>	<p>Kirjastopalveluissa on tehty kirjaston yhteinen työhyvinvointisuunnitelma ja toimipisteiden omat työhyvinvointisuunnitelmat ovat tekeillä.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluissa on tehty työhyvinvointisuunnitelma ja osallistuttu työhyvinvointikyselyyn. Työhyvinvointia ja osaamista kehitetään ja seurataan työhyvinvointisuunnitelman mukaisesti.</p> <p>Museokeskuksessa on tehty vuosittainen työhyvinvointisuunnitelma, jossa on valittu koko museokeskuksen yhteiset kehitys- ja seurantakohteet. Työhyvinvointiin liittyviä asioita on käyty läpi työpaikkakokouksissa, koko henkilöstön yhteisessä työterveyshuollon tapaamisissa sekä kehityskeskusteluissa. Vuoden 2024 aikana kehitetään mm. tiimityöskentelyä, sisäistä viestintää sekä työn suunnitelmallisuutta ja työrauhaa.</p>	<p>Etenee suunnitellusti / Valmis</p>
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kannustamme henkilöstöä oman työn ja työyhteisön kehittämiseen. Tuemme kokeilukulttuuria ja kehitämme osallisuuden rakenteita/foorumita.	<p>Henkilöstön kehittämisaloitteiden määrä</p> <p>Etätyötä tehneet henkilöt ja etätyöpäivät</p>	<p>Kirjastopalveluissa on otettu käyttöön strategisesti tärkeiden tavoitteiden toteuttamiseksi verkostoja. Jokainen työntekijä kuuluu ainakin yhteen verkostoon ja kehittää siinä työtä. Kirjastopalveluissa on jokaisella yksiköllä säännölliset oman yksikön kokoukset, koko kirjaston kokoukset, työnjohtajien kokoukset ja kirjaston johtoryhmän</p>	<p>Kirjastopalveluissa ovat verkostomainen työskentelytapa ja kokouskäytännöt olleet toiminnassa. Eri toimipisteiden välillä on yhteistoiminnassa ja kokouskäytännöissä ollut poikkeamia, joita on tarkasteltu ja ratkottu.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluiden toiminta on pohjautunut hyväksytyyn strategiaan ja toiminnassa on huomioitu "lupa tehdä toisin" toimintatapaa.</p>	<p>Etenee suunnitellusti / Valmis</p>

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
			<p>kokoukset. Kirjastopalveluissa haetaan balanssia lähijä etätöiden tekemiseen työhyvinvoinnilliset näkökulmat ja työn sujuvuus huomioiden.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluiden toiminta pohjautuu hyväksytyyn strategiaan, joka antaa pohjan laadukkaalle päätöksenteolle, johtamiselle sekä "lupa tehdä toisin" ilmapiirille.</p> <p>Museokeskuksessa kannustetaan henkilöstöä oman tehtävän ja työyhteisön kehittämiseen.</p>	<p>Esihenkilöitä ja henkilöstöä on kannustettu toimimaan toimintatavan mukaisesti.</p> <p>Museokeskuksessa kannustetaan henkilöstöä oman tehtävän ja työyhteisön kehittämiseen. Etätöitä on hyödynnetty noin puolessa tehtävistä.</p>	
4.4. Kestävä talous	Kehitämme toimintaa ja talouttamme siten, että tulorahoitus mahdollistaa toimivat palvelut ja tarvittavat investoinnit	<p>Vuosikate % poistoista</p> <p>Investointien tulorahoitus %</p> <p>Lainamäärä € / asukas</p>	<p>Kirjastopalvelut ovat peruspalvelu, joissa tulot ovat asiakkaiden käyttäytymistä ohjaavia sanktiomaksuja. Kirjastopalvelut järjestetään ja palveluita kehitetään talousraamin puitteissa.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluiden käyttömaksut ovat keskimääräisesti 77 % subventoituja. Liikuntapaikkapalveluiden vastuulla olevat toiminnot järjestetään ja kehitetään talousarvion tavoitteiden mukaisesti.</p> <p>Museopalveluissa talous ja tulot perustuvat pääosin pääsylippujen myyntiin (ja toisaalta kaupungin, museoiden palveluita vastaan, saamiin valtionosuuksiin). Näyttelytuotannoissa hyödynnetään</p>	<p>Kirjastopalvelut näyttäisivät saavuttavansa sille asetetun tulotavoitteen.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluiden tulot perustuvat asiakasmaksuihin. Palvelut on ollut keskimäärin 80 % subventoituja. Liikuntapaikkapalvelut näyttäisivät saavuttavansa sille asetetut taloudelliset tavoitteet.</p> <p>Museopalvelujen tulotavoitteen ennustetaan ylittyvän.</p>	<p>Etenee suunnitellusti / Valmis</p> <p>✓</p>

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
			näyttelykohtaista tavoitebudjetointia (pääsylipputulotavoitetta voidaan nostaa, jos tarjolla on suurta yleisöä kiinnostava näyttely).		
4.4. Kestävä talous	Mitoitamme palveluverkostomme asiakastarpeen ja talouden kestokyvyn mukaistesti ja pidämme palvelutuotannon tarvitsemat kiinteistöt kunnossa	Tilakustannukset % kokonaiskustannuksista	<p>Kirjastopalveluiden palveluverkosta ja kirjastoautopysäkkien sijoittumista tarkastellaan tarvittaessa toimintaympäristön muuttuessa.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluiden palveluverkoston mitoitetaan asiakastarpeen mukaisesti.</p> <p>Museopalveluiden palveluverkosto on mitoitettu museon tehtävien ja asiakastarpeen mukaiseksi. Toimipisteitä tarkastellaan tarvittaessa toimintaympäristön muuttuessa.</p>	<p>Kirjastopalveluissa on toteutettu kirjastoautopysäkkien ja -reittien tarkastelu asiakaslähtöisesti. Uudet aikataulut astuvat voimaan kesällä 2024.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluiden palveluverkosto on mitoitettu tehtävien, asiakastarpeen ja talouden kestokyvyn mukaisesti.</p> <p>Museopalveluiden asiakaspalveluverkosto on mitoitettu museoiden tehtävien ja asiakastarpeen mukaiseksi. Kokoelmapalveluiden osalta Kulttuurihistoriallisen museon ja Luonnontieteellisen museon yhteinen nykyinen kokoelmatila (Kelloniemessä) on kiinteistön ahtauden ja kunnan vuoksi riittämätön ja edellyttää toimenpiteitä. Kokoelmatilaratkaisun tarveselvitys on käynnistynyt. Korttelimuseon palvelukonseptin kehittämistä ja tarveselvitystä on jatkettu.</p>	<p>Etenee suunnitellusti / Valmis</p> <p>✓</p>

Tunnusluvut

Vaikuttavuusmittarit

Mittari	TP 2022	TP 2023	Tavoite 2024	31.3.2024	30.6.2024
Kirjastopalvelujen lainat/asukasmäärä (kpl) ★	16,2	16,6	17,6	4,5	8,7
Alle 20-vuotiaiden asiakaskäyntien määrä Kuntolaakson uimahallipalveluissa (kpl) ★	126 523	132 326	120 000	45 170	73 227

Lautakuntaan nähden sitovat mittarit

Mittari	TP 2022	TP 2023	Tavoite 2024	31.3.2024	30.6.2024
---------	---------	---------	--------------	-----------	-----------

Kirjastopalvelut

Mittari	TP 2022	TP 2023	Tavoite 2024	31.3.2024	30.6.2024
Fyysiset kirjastokäynnit (kpl)	1 157 783	1 235 513	1 300 000	350 829	768 396
Verkkoasiointikäynnit verkkokirjastossa (kpl)	1 204 902	1 295 957	1 200 000	398 762	758 157
Lainojen kokonaismäärä (kpl)	2 071 436	2 129 103	2 200 000	581 240	1 121 779
Nettokustannukset/laina (€)	3,0	3,0	3,2	3,0	3,0
Kirjaston aukiolotunnit	46 775	47 430	47 000	12 467	25 168
Kirjaston tilojen määrä (m ²)	10 024	10 024	10 024	10 027	10 063

Museopalvelut

Mittari	TP 2022	TP 2023	Tavoite 2024	31.3.2024	30.6.2024
Näyttelykäynnit museokohteissa (kpl)	132 069	129 396	120 000	26 879	62 139
Museokohteiden aukiolotunnit	5 907	6 124	6 000	1 511	3 055
Järjestetty kokoelma-aineisto (kpl)	2 031 777	2 052 053	2 111 000	2 111 000	2 060 287
Nettokustannus €/asukas (€)	38,1	46,75	50,46	11,60	24,74
Museoiden tilojen määrä (m ²)	11 509	14 215	12 800	12 800	12 800

Liikuntapaikkapalvelut

Mittari	TP 2022	TP 2023	Tavoite 2024	31.3.2024	30.6.2024
Liikuntapaikkojen käyntikerrat (kpl)	1 440 726	1 582 922	1 600 000	488 148	972 947
Liikuntapaikkojen tilojen määrä (m ²)	69 305	69 435	81 088	81 088	81 088

Ohjatun hyvinvoinnin ja omaehtoisen oppimisen palvelut

Hyvinvoinnin edistämisen johtaja Janne Hentusen katsaus ajalta 1.1.–30.6.2024

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja palveluissa

Kansalaistoiminnan palveluissa laadittu Kuopion vuoden 2024 hyvinvointikertomus, laadittu pitäjäraadeille käytännönläheinen toimintaohje, kehitetty lähidemokratiajaoston kanssa kaupunkitasoista osallisuusmallia, otettu käyttöön juhlavuoteen valmistava Meidän Kuopio -festivaalin ympärivuotinen tuotantotukimalli ja käynnistetty haku. Avustuspuolella avattiin uusi yhteistyökumppanuushaku, joka lisää kumppanisopimusten avoimuutta ja lähinäkyvyyttä. Kehitetty poikkihallinnollisesti palveluprosesseja palvelumuotoilun keinoin, toteutettu uusi vapaaehtoistoiminnan koulutuskonsepti, kehitetty Kuopion kaupungin vapaaehtoistoiminnan prosessia monin tavoin, rakennettu aktiivisesti maaseutualueille toimijaverkostoja, kehitetty Kuopion kaupungin Kulttuurin tilat -toimintamallia.

Kansalaistoiminnan palveluissa on toteutettu ulkopuolisen rahoituksen tuella One Health -lähestymistavan jalkauttamista 9 eurooppalaiseen kaupunkiin (EU Urbact -rahoitus) ja luotu uutta kv-kumppanuusverkostoa, kehitetty Itä Suomen laajuisesti kuntien kulttuuritoimintaa OKM:n kansalaistoiminnan palveluille myöntämässä 2-vuotisessa Kulttuuri Itää -kehittämistehtävässä (OKM), kehitetty kaupunkitasoisesti kulttuurin digipalveluita KUDOS-hankkeessa (OKM) sekä liikuntaneuvonnan ryhmämuotoista mallia (OKM) ja toimittu partnerina hyvinvointitiedolla johtamisen kehittämishankkeissa. Unicef-lapsiystävällinen kunta - kehittämisen koordinoiti kansalaistoiminnan palveluissa - viety aktiivisesti tavoitteiden mukaista kehittämistä eteenpäin haastavassa, koko organisaatiota koskevassa toimintaympäristössä.

Kansalaisopiston kevätlukukausi sujui suunnitelmien mukaisesti. Uutena aloitettiin maahanmuuttajanuorten yhteisryhmä Hatsalan koulun kanssa.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Kansalaistoiminnan palveluiden alkuvuoden taloudessa ei kulupuolella olennaista poikkeamaa. Pääsylimääräiset elokuvatoiminnassa ovat toteutuneet kesäkuun loppuun lähes 65 %:sti ja liikuntapalveluissa kurssi- ja opintomaksutuotot toteutuneet n. 63 %:sti.

Kansalaisopiston talousarviossa ei olennaisia poikkeamia.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiseksi

Kansalaistoiminnan palveluiden ja kansalaisopiston osalta strategiset tavoitteet toteutuneet odotetusti.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

1. Päivitetyn hankintaohjeistuksen noudattamisen seuranta ja valvonta

-

2. Päivitettyjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeiden jalkautus ja erityisesti tunnistettujen riskien hallintatoimenpiteiden seuranta

-

3. Henkilöstön saatavuus ja sijaisketjut

-

Kansalaistoiminnan palvelut	1-7 2024	1-7 2023	Muutos	%	TA 2024	Ennuste	Muutos	%
Myyntituotot	570	157	413	263 %			0	
Maksutuotot	107 473	86 912	20 560	24 %	181 000	181 000	0	0 %
Tuet ja avustukset	290 138	219 587	70 551	32 %	55 000	55 000	0	0 %
Vuokratuotot	11 975	9 043	2 932	32 %			0	
Muut toimintatuotot	181 749	242 012	-60 262	-25 %	6 000	6 000	0	0 %
TOIMINTATUOTOT YHT.	591 904	557 711	34 194	6 %	242 000	242 000	0	0 %
Henkilöstökulut	-947 598	-868 552	-79 046	9 %	-1 588 700	-1 534 700	54 000	-3 %
Palvelujen ostot	-298 572	-239 051	-59 521	25 %	-694 000	-694 000	0	0 %
Tarvikkeet	-23 721	-23 470	-251	1 %	-58 000	-58 000	0	0 %
Avustukset	-3 595 265	-3 052 532	-542 733	18 %	-4 039 000	-4 039 000	0	0 %
Vuokrat	-333 136	-314 166	-18 970	6 %	-543 000	-543 000	0	0 %
Muut toimintakulut	-5 295	-4 778	-516	11 %	-7 000	-7 000	0	0 %
TOIMINTAKULUT YHT.	-5 203 586	-4 502 550	-701 036	16 %	-6 929 700	-6 875 700	54 000	-1 %
TOIMINTAKATE	-4 611 682	-3 944 839	-666 843	17 %	-6 687 700	-6 633 700	54 000	-1 %

Kansalaisopisto	1-7 2024	1-7 2023	Muutos	%	TA 2024	Ennuste	Muutos	%
Myyntituotot	410 259	369 378	40 881	11 %	788 000	763 000	-25 000	-3 %
Maksutuotot	656 501	662 154	-5 654	-1 %	1 210 000	1 165 000	-45 000	-4 %
Tuet ja avustukset	175 387	181 845	-6 458	-4 %	13 000	70 000	57 000	438 %
Vuokratuotot	24 816	26 886	-2 071	-8 %	67 000	104 000	37 000	55 %
Muut toimintatuotot	27 569	11 080	16 490	149 %		0	0	
TOIMINTATUOTOT YHT.	1 294 531	1 251 344	43 188	3 %	2 078 000	2 102 000	24 000	1 %
Henkilöstökulut	-2 186 724	-2 220 782	34 058	-2 %	-3 896 100	-3 874 100	22 000	-1 %
Palvelujen ostot	-203 571	-160 117	-43 454	27 %	-299 000	-322 000	-23 000	8 %
Tarvikkeet	-54 273	-57 222	2 949	-5 %	-123 000	-123 000	0	0 %
Avustukset	-34 141	-33 844	-297	1 %	-72 000	-60 000	12 000	-17 %
Vuokrat	-690 192	-657 761	-32 431	5 %	-1 176 000	-1 180 000	-4 000	0 %
Muut toimintakulut	-14 309	-14 487	178	-1 %	-23 000	-23 000	0	0 %
TOIMINTAKULUT YHT.	-3 183 210	-3 144 214	-38 997	1 %	-5 589 100	-5 582 100	7 000	0 %
TOIMINTAKATE	-1 888 679	-1 892 870	4 191	0 %	-3 511 100	-3 480 100	31 000	-1 %

HYVINVOIVA JA YHTEISÖLLINEN KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Lisäämme asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia		<p>Kansalaisopiston viestinnän kehittäminen mm. saavutettavuuden näkökulmasta. Kansalaisten digitasa-arvoa ja osallistumismahdollisuuksia kehitetään monimuotoisilla matalan kynnyksen kursseilla. Asiakkaiden toiveita ja palautteita seurataan aktiivisesti ja toteutetaan resurssien puitteissa.</p> <p>Kansalaistoiminnan palveluissa kehitämme monin tavoin osallistumismahdollisuuksia. Otamme asukkaat mukaan palvelujen kehittämiseen - palvelumuotoilun menetelmiä hyödynnetään laajasti. Kehitämme jatkuvasti pitäjäraatitoimintaa ja edistämme lähiöiden yhteissuunnittelua. Kulttuurin digipalveluiden kehittämishankkeen avulla tuemme kulttuurista osallisuutta. Koordinoimme lasten ja nuorten osallisuuden ja oikeuksien kehittämistä Unicefin lapsiystävällinen kunta -toimintamallin mukaisesti. Pilotoimme vähävaraisille suunnattua Kaiku-korttia Kuopiossa ja Pohjois-Savossa. Kortti oikeuttaa maksuttomiin kulttuuri- ja liikuntapalveluihin osallistumiseen.</p>	<p>Kansalaistoiminnan palveluissa kehitetty kaupunkitasoista osallisuusmallia yhdessä lähidemokratiajaoston kanssa ja oltu mukana kehittämässä lasten ja nuorten uutta osallisuuspilottia palvelumuotoilun menetelmiä hyödyntäen. Pitäjäraatitoiminnan tueksi luotiin toimintaohje ja erityisesti maaseutualueilla vahvistettiin ja luotiin uusia toimijaverkostoja. Kulttuurin digipalveluiden kehittämishankkeen avulla olemme tukeneet asukkaiden kulttuurista osallisuutta. Kuopion Unicef-lapsiystävällinen kunta -toiminnalle asetettuja tavoitteita edistetty systemaattisesti. Vähävaraisille suunnattu Kaiku-kortti -pilottia toteutettu (mm. kansalaisopistossa) ja koordinoitu Kuopiossa ja Pohjois-Savossa.</p> <p>Kansalaisopisto osallistui digi-markkinoinnin auditointiin KUDOS-hankkeessa. Opistossa otettiin käyttöön uutiskirje (Liana-Mailer) sekä asiakkaiden että henkilöstön viestintään.</p>	Etenee suunnitellusti / Valmis
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Parannamme arjen turvallisuutta ja ympäristön esteettömyyttä	<p>Katuturvallisuusindeksi</p> <p>Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä</p>	<p>Kansalaistoiminnan palveluissa tuemme ikääntyneiden fyysistä ja psyykkistä toimintakykyä liikkumista, osallisuutta ja aktiivisuutta edistämällä. Ehkäisemme kiusaamista kouluilla draamakasvatuksen</p>	<p>Kansalaistoiminnan palveluiden ehkäisevä päihdetyö aktiivisesti mukana kaupungin monialaisessa turvallisuustyössä. Kuopion hyvinvointiseminaari toteutettu onnistuneesti</p>	Etenee suunnitellusti / Valmis

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
			keinoin, hyödynnäme kampanjoita yksinäisyyden ehkäisytyössä, vastaamme kaupungin ehkäisevän päihdetyön toteutumisesta ja olemme tiiviisti monialaisen turvallisuusryhmän toiminnassa mukana.	kokonaisturvallisuustee malla. Uudistettu kiusaamisen ehkäisyyn liittyvä koulurauhanjulistikons eptia siten, että tavoittaa aiempaa paremmin lapsia ja nuoria.	
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Lisäämme aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä tukevia kohtaamispaikkoja ja luonnon saavutettavuutta	Virkistys- ja urheilualueiden määrä / 1000 asukasta Asukastoiminnan ja nuorisotilojen kävijämäärät	Kansalaisopiston toiminta on lähtökohtaisesti aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä lisäävää. Kurssisisällöissä huomioidaan erityisesti ihmisen luontosuhteen merkitys ja sen monet mahdollisuudet. Kansalaistoiminnan palvelut edistävät laaja-alaisesti kansalaistoimintaa niin järjestö-, kulttuuri-, liikunta- ja vapaaehtoistyötä ja asukastoimintaa tukemalla, toteuttamalla ja kehittämällä. Luomme uusia toimintamalleja luonnon saavutettavuuden edistämiseksi ja luontoliikuntaosaajiksi 2023 koulutetut liikuntakoordinaattorimme , kulttuuri- ja asukastoiminnan palvelut kytkevät luontoympäristön eri kohderyhmien palveluihin.	Kansalaistoiminnan palveluissa kehitetty aktiivisesti yhteisöllisyyttä mm. asukastoiminnan Lähiössä - tapahtumakonseptin avulla. Kansalaistoimintaa tukeville kansalaistoiminnan palveluiden tiloille luotu yhteiset käyttöohjeet (Manttu, Alava-talo, asukastilat) yhtenäistämään käytäntöjä ja helpottamaan tilojen käyttöä. Palvelumuotoilun avulla lisätty tilojen saavutettavuutta mm. kehittämällä verkkosivuilla tiloja koskevaa infoa. Aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä tukeva, täysin uudistettu Kuopion Seinä - tapahtuma-alusta julkaistu. Asukastoiminnassa, liikunta- ja kulttuuritoiminnassa luontosisältöjä lisätty. Kansalaisopistossa järjestettiin useita luontoaiheisia kursseja mm. retkeily- ja puutarhakursseja.	Etenee suunnitellusti / Valmis
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Arjen fyysinen aktiivisuus lisääntyy kaikissa ikäryhmissä	Lasten ja nuorten liikkuminen, aikuisten liikkuminen	Toteutetaan poikkihallinnollista Liikkuva Kuopio -ohjelmaa kuopiolaisten liikkumisen	Liikkumisen edistäminen on kansalaistoiminnan keskeinen palvelu. Liikuntaneuvonnan osalta oltu mukana hyvinvointialue-kunta -	Etenee suunnitellusti / Valmis

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
		Kotona asuvien 75-vuotta täyttäneiden osuus ikäluokasta	<p>edistämisen tavoitteen mukaisesti.</p> <p>Kansalaisopisto aktivoi liikkumaan kaiken ikäisiä kuntalaisia. Tavoitteena on tarjota liikunnan iloa ja hyötyä läpi elämän.</p> <p>Kansalaistoiminnan palveluissa kehitämme Liikkuva Kuopio - verkkosivustoa ja liikuntaviestintää sekä yhteistoimintamalleja tukemaan asukkaiden liikunnallista elämäntapaa ja elintapamuutosta. Koordinoimme laajoja liikkumisen edistämisen seura- ja vapaaehtoisverkostoja ja kehitämme liikunnan edistämisen toimintamalleja yhä vaikuttavammiksi. Edistämme niin omatoimista kuin ohjattua liikkumista kaikissa ikäryhmissä erilaisissa liikkumisympäristöissä erityisryhmät ja monikansallisuus huomioiden. Luodaan kustannusvaikuttavia liikkumaan ohjaavia toimintamalleja erityisesti riittämättömästi liikkuville. Liikkuva Kuopio - toimenpideohjelman toteutus tukee hallitusohjelman Suomi liikkeelle tavoitteita.</p>	<p>yhdyspintojen kehittämisessä ja kehitetty toimintamalleja siten, että tavoitetaan mahdollisimman laaja joukko vähän liikkuvia (mm. yksilöliikuntaneuvonnan rinnalla pilotoidaan ryhmämuotoista toimintaa).</p> <p>Kansalaisopistossa toteutui kevätlukukaudella 365 liikuntakurssia kaiken ikäisille kuntalaisille, joissa oli n. 5200 osallistujaa.</p>	
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö vähenevät kaikissa ikäryhmissä	<p>Nuorten päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö</p> <p>Aikuisten päihteiden käyttö</p>	<p>Kansalaistoiminnan palveluiden ehkäisevä päihdetyö tukee päihde- ja pelikasvatuksen toteutumista systemaattisesti. Tehostetaan viestintää päihdeettömyyttä/kohtuukäyttöä tukevan kulttuurin rakentamiseksi kaikissa ikäryhmissä. Tehdään tiiviistä monitoimijaista yhteistyötä päihteidenkäytön</p>	<p>Kansalaistoiminnan palveluiden ehkäisevä päihdetyö on toteuttanut lakisäätteistä tehtävää, toteuttanut ehkäisevän päihdetyön kampanjointia sekä luonut uusia, onnistuneita yhteistyörakenteita (mm. Savonian opiskelijayhteistyö) vastaamaan suureen ehkäisevän päihdetyön</p>	<p>Etenee suunnitellusti / Valmis</p> <p>✓</p>

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
			ehkäisemiseksi. Päihteiden käyttöön liittyvien haasteiden (rikollisuus, turvattomuus, mielenterveys) jyrkkä kasvu edellyttää vahvaa, jatkuvaa verkostoyhteistyön koordinoitua. Ehkäisevän päihdetyön tarve ja resurssit eivät tällä hetkellä kohtaa - selvitämme ehkäisevän päihdetyön resurssin lisäämistarvetta vuoden 2025 talousarviovalmistelua varten.	kysyntää. Lautakunnalle valmisteltu esitys ehkäisevän päihdetyön resurssin lisäämisestä.	
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Asukkaiden, erityisesti nuorten, mielen hyvinvointi kohenee	Positiivista mielenterveyttä kokeneiden osuus	Kansalaisopiston toimintaan osallistuneiden kokemus on, että hyvinvointi ja mielenterveys lisääntyy kursseille osallistuttaessa. Kansalaistoiminnan palvelut edistävät laaja-alaisesti kaikissa palveluissaan (kulttuuri, liikunta, asukastoiminta, osallisuus, yhteisöllisyys, vapaaehtoisuus, ehkäisevä päihdetyö) asukkaiden mielen hyvinvointia ja mielenterveyttä. Teemme monialaista yhteistyötä mielen hyvinvoinnin edistämiseksi.	Kansalaistoiminnan palveluissa on pyritty kaikkien palveluiden osalta tuottamaan asukkaille mahdollisuuksia mielen hyvinvointia lisäävään toimintaan osallistumiseen, ikäryhmästä riippumatta. Kansalaisopiston kurssipalautteiden perusteella osallistujat kokevat hyvinvointinsa lisääntyneen kursseille osallistumisen myötä.	Etenee suunnitellusti / Valmis
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Yksinäisyyden kokeminen vähenee	Lasten ja nuorten kokema yksinäisyys Aikuisten kokema yksinäisyys	Sosiaalisen pääoman kertyminen on yksi kansalaisopisto-opiskelun suurimmista hyödyistä. Kansalaistoiminnan palvelut pyrkivät kaikissa palveluissaan osallisuuden edistämiseen ja yksinäisyyden tunteen vähenemiseen. Pyrimme tunnistamaan palvelumuotoilun keinoin ne tekijät, jotka estävät osallistumista ja kehittämään ratkaisuja palvelujen saavutettavuuden parantamiseksi.	Kansalaistoiminnan palveluiden kehittämisessä pyritään jatkuvasti madaltamaan osallistumisen kynnyksiä luomalla kaikille soveltuvia maksuttomia palveluja ja tapahtumia ja näin edistämään osallisuutta ja vähentämään yksinäisyyden kokemusta. Kehitämme aktiivisesti vapaaehtoistoimintaa mm. koulutuksin ja viestinnän keinoin, jotta merkityksellistä ja mielekästä tekemistä	Etenee suunnitellusti / Valmis

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
				löytyisi niitä kaipaaville tulotasosta riippumatta. Kansalaisopiston kurssipalautteiden perusteella osallistujat ovat saaneet uusia ystäviä ja kokevat yhteisöllisyyden lisääntyneen kurseille osallistumisen myötä.	
1.4. Laadukas varhaiskasvat us ja yleissivistävä koulutus	Tarjoamme kaikille lapsille ja nuorille laadukkaan varhaiskasvatuksen ja koulupolun sekä siihen tarvittavan tuen	Perusopetus: opetuksen eurot / oppilas, vuosiviikkotunnit / oppilas, ryhmäkoko, Kuopion koulutuspoliittisen ohjelman toteutuminen	Toimimme kansalaistoiminnan palveluissa KOP:n kanssa yhteistyössä mm. Liikkuva Kuopio, KulttuuriKuopio kehittämisessä, osallisuuden ja hyvinvointitiedolla johtamisen kehittämisessä.	Kansalaistoiminnan palvelut ja KOP valmistelleet yhdessä lasten ja nuorten hyvinvointiin liittyvää säännöllistä tiedonkeruuta, jota pilotoitu kevään aikana. Lasten ja nuorten osallisuutta kehitetty yhdessä Saariston lapset -pilotissa.	Etenee suunnitellusti / Valmis
1.5. Vapaa-ajan mielekäs tekeminen ja kokeminen	Tarjoamme eri-ikäisille merkityksellistä tekemistä ja kokemista, muun muassa kulttuurista, harrastuksista ja vapaaehtoistoiminnasta yhdenvertaisesti	Kulttuuritilojen kävijämäärät Kansalaisopiston opiskelijamäärä ja opetustunnit Sisä- ja ulkoliikuntatilojen sekä kaupallisten tilaisuuksien käyntikerrat	Kansalaisopisto pyrkii tarjoamaan opiskelumahdollisuuksia mahdollisimman monimuotoisesti koko toiminta-alueella resurssit huomioiden. Kansalaistoiminnan palvelut tukevat harrastamisen ja tekemisen mahdollisuuksia tuottamalla itse palveluja ja toimimalla laajan toimijaverkoston kanssa yhteistyössä, ylläpitämällä tapahtumakalenteria (uudistetaan osana verkkosivu-uudistusta 2024) sekä avustamalla taloudellisesti järjestötoimijoita kaupungin strategian mukaisen toiminnan tuottamisessa. Ylläpidämme vapaaehtoistyö.fi -verkkopalvelua ja koordinoimme ja kehitämme vapaaehtoisohjaajatoimintaa (liikunnassa n. 140 vapaaehtoista	Kansalaistoiminnan palveluissa tuettu kaikissa palveluissa asukkaiden mielekästä ja merkityksellistä tekemistä osana normaalia toimintaan ja myös ulkopuolisen rahoituksen tuella. Kansalaisopistossa toteutettiin kevätlukukaudella 917 kurssia eri aihealueista koko toiminta-alueella. Osallistujia kursseilla oli n. 11600. Lisäksi kansalaisopisto koordinoi Suomen Harrastamisen mallia, jossa kerhoja toteutui 111 kpl ja osallistujia oli n. 1100 lasta.	Etenee suunnitellusti / Valmis

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
			vertaisohjaaja ikääntyneille, kulttuuriluotsit kulttuuripalveluissa ja asukastoiminnassa vapaaehtoisia tuottamassa toimintaa). Huomioimme palvelujen saavutettavuuden erilaiset kohderyhmät ja osallistumisen rajoitteet huomioiden. Kehitämme asukastoimintaa omaehtoisen toiminnan suuntaan - tarjoamme tiloja ja tukea 3. ja 4. sektorien toimintaan.		

KASVAVA JA ELINVOIMAINEN KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
2.4. Kasvava ja vastuullinen matkailu	Edistämme monimuotoista kaupunkikulttuuria, tapahtumia ja matkailua	Tapahtuma-avustukset Tapahtumakävijät	Kansalaisopisto mahdollistaa kuntalaisten aktiivisen osallisuuden kaupunki- ja maaseutukulttuurin elävöittämisessä. Kansalaistoiminnan palvelut tukevat erilaisin avustuksin ja tuotantotuoin kaupunkikulttuuria ja tapahtumatuotantoa. Kehitämme Liikkuva Kuopio ja KulttuuriKuopio -viestinnän keinoin sekä KUDOS-hankkeen digikehittämisen toimenpiteiden avulla palvelujen saavutettavuutta myös matkailijoille. Tuotamme Meidän Kuopio -festivaalia yhä laajemmaksi ja saavutettavammaksi Kuopion 250-vuotishänkeksi.	Kansalaistoiminnan palveluissa edistetty monin tavoin monimuotoista kaupunkikulttuuria; Meidän Kuopio -festivaali, Taiteen tila -kehittämistyö, asukastoiminnan Lähiössä! - ja muu toiminta, eri kaupunginosien toimijaverkoston aktiivinen kehittäminen, Kulttuuri Kuopio ja Liikkuva Kuopio sekä Meidän Kuopio -toimintaa kehitetty tukemaan kokonaisuudessaan Kuopion aktiivista ja monimuotoista kaupunkikulttuuria ja tapahtumia. Kansalaisopisto on järjestänyt (tai ollut mukana) 29 tapahtumaa, joissa oli n. 6300 osallistujaa. Nämä tapahtumat mahdollistavat	Etenee suunnitellusti / Valmis

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
			Lisäämme merkittävästi tapahtumatukea asukaslähtöisten tapahtumien tuottajille. Avaamme uuden tapahtumaportaalin kuopio.fi -sivuille.	opiskelijoiden itsensä tuottamaan kulttuuria koko toiminta-alueelle.	
2.5. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	Aktiivinen, ennakoiva edunvalvonta ja vaikuttaminen tukee Kuopion tunnettuutta ja kehittymistä. Painopisteenä alueen saavuttavuuden (tie-, raide-, lento-, vesiliikenne ja ICT-yhteydet) parantaminen.	Imago- ja mainetutkimukset Onnistuminen edunvalvonnassa	Kansalaistoiminnan palvelut koordinoivat Terve Kunta ja WHO Healthy Cities toimintaa Kuopiossa ja viestii aktiivisesti Kuopion hyvinvoinnin edistämisen saavutuksista ja toimintamalleista valtakunnallisesti ja kansainvälisesti väylinä mm. EU Urbact-rahoitteinen One health 4 European cities -hanke sekä Itä-Suomen alueellinen kulttuuritoiminnan kehittämishanke sekä vuotuinen Kuopion hyvinvointiseminaari ja sen uusi Highlight Stage. Teemme tiivistä yhteistyötä Kuntaliiton kanssa HYTE-työssä.	Kansalaistoiminnan palvelut on ollut aktiivisesti valtakunnallisissa ja kansainvälisissä kehittämisverkostoissa mukana ja esitellyt ylpeydellä Kuopion kaupungin edistyksellistä Hyvinvoiva Kuopio - Hyvän elämän pääkaupunki strategiaa. Kuopion kaupungin hyvinvoinnin edistämisen monialainen ja pitkäjänteinen malli on saanut erittäin positiivisen vastaanoton niin kansallisesti kuin kansainvälisesti.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✔

ILMASTO- JA RESURSSIVIISAS KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
3.1. Kiertotalous ja resurssiviisaus	Hankintamme ovat vastuullisia ja hiilineutraaleja	Ympäristökriteerit sisältävät kilpailutukset (M€/v, kpl/v, %)	Toteutamme kansalaistoiminnan palveluissa ja kansalaisopistolla hankintamme vastuullisesti ja kestävästi.	Toimimme aina vastuullisesti huomioiden kestävä kehityksen tavoitteet.	Etenee suunnitellusti / Valmis
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Teemme aktiivisesti toimia ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja ilmastoriskien (mm. sään ääri-ilmiöt) pienentämiseksi	CO ₂ -päästöt / asukas (t CO ₂ -ekv / as)	Jalkautamme One health - lähestymistapaa yhteistyössä Eurooppalaisen- ja paikallisen kumppaniverkoston kanssa osana Urbact-hanketta. Tuotamme poikkisektorisen Puijo Summit -tapahtuman yhteistyössä mm. ELY:n KYP:n, Savonian ja P-Savon liiton kanssa yhteisin kestävä kehityksen tavoitein. Kehitämme Urbact-hankkeessa One health -toimintasuunnitelman Kuopioon ja luomme pohjaa strategiaohjelmamme yhteen nivovalle One health strategialle.	Kansalaistoiminnan One health -hanke on kansainvälisesti ainutlaatuinen kaupunkiverkosto, jossa monialaisen yhteistyöverkoston kanssa luodaan kestävää tulevaisuutta eurooppalaisiin kaupunkeihin. Uutta hankkeessa on nimenomaan monialainen lähestymistapa ja WHO Healthy Cities -verkostolle tehty lupaus jalkauttaa One health -lähestymistapaa kaupungeissa.	Etenee suunnitellusti / Valmis
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Tuemme paikallista maataloutta ja elintarviketuotantoa tarjoamalla lähellä tuotettua ja ilmastoviisasta ruokaa huoltovarmuuden parantamiseksi sekä vähennämme ruokahävikkiä	Lähiruuan osuus Kasviproteiinien osuus Ruokahävikin määrä (kg)	Kansalaistoiminnan palveluissa ja kansalaisopistossa edistetään kestävä kehitystä tukevia ruokailutottumuksia laajasti eri toimijoiden yhteistyöllä tutkittuun tietoon pohjautuen.	Kansalaisopistossa toteutettiin lukuisia ruokakursseja, joissa kaikissa pyritään huomioimaan kestävä kehitys esim. Villiyritit - lähiruokaa ja uusia makuja.	Etenee suunnitellusti / Valmis

UUDISTUVA JA YHDESSÄ TEKEVÄ KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Kehitämme palvelujamme (ml. digipalvelut) asiakaslähtöisesti ja ratkaisukeskeisesti organisaatorajat ylittäen ja teemme aktiivista verkostoyhteistyötä palvelujen kehittämiseksi	Palvelujen digitalisaatioaste Tyytyväisyys palveluihin	Kansalaistoiminnan palvelujen ja Kansalaisopiston, sekä opetuksen että asiakaspalvelun toimintoja kehitetään edelleen monimuotoiseen ja asiakaslähtöiseen suuntaan digitaalisten palvelujen avulla. KUDOS (kulttuurin digitaalisuuden osaamiskeskus) - hankkeessa kehitämme Kuopion kulttuuripalvelujen digitaalisuutta neljän kaupungin kanssa yhteistyössä (2023-2025) Kansalaistoiminnan palvelujen hallinnoimassa poikkihallinnollisessa One Health 4 European cities - hankkeessa (EU Urbact) luomme eurooppalaisen ja paikallisen ihmisen, luonnon ja eläinten hyvinvoinnin (one health - lähestymistapa) yhtenä kokonaisuutena huomioivan toimintasuunnitelman kestävän tulevaisuuden rakentamiseksi.	Teemme kansalaistoiminnan palveluissa jatkuvasti organisaatio- ja kuntarajat ylittävää kehittämissyhteistyötä (mm. hyvinvointitiedolla johtaminen, KUDOS-kulttuurin digitalisaation kehittäminen, Itä-Suomen kuntien kulttuuritoiminnan kehittäminen, One Health -kansainvälinen, monialainen kehittäminen). Järjestöt ja yhdistykset, seurakunnat, oppilaitokset sekä valtio ovat olleet keskeisinä kehittämisen kumppaneina.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✔
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lisäämme hallinnon ja päätöksenteon avoimuutta ja asukkaiden vaikuttamisen mahdollisuuksia	Kuntalais- ja asiakaspalautteet Kuntalaisaloitteet	Kehitämme kansalaistoiminnan palveluissa asukkaiden osallisuutta ja lähidemokratiaa poikkihallinnollisesti palvelumuotoilun keinoin mm. lähiöiden kehittämisen suunnitelman mukaisesti sekä pitäjäraatitoiminnan kautta. Pitäjäraatien toimintaa kehitetään jatkuvasti ja ohessa kehitetään kaupunkialueiden lähidemokratiamahdollisuuksia ja pilotoidaan aluekehittämisen mallia.	Kehitetty monitahoisesti lähidemokratiaa ja osallisuutta osana kansalaistoiminnan ja koko organisaation toimintaa. Pitäjäraatitoiminnan käytäntöjä kehitetty johdonmukaisesti pitäjäraatien ja lähidemokratiajaoston kanssa yhteistyössä.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✔

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lapsivaikutusten arviointi otetaan käyttöön valmistelussa ja päätöksenteossa	Tehtyjen lapsivaikutusarviointien määrä	Käytetään lapsivaikutusten arviointia lapsia ja nuoria koskevassa päätöksenteossa.	Unicef-lapsiystävällinen kunta -haun koordinaatitahona viemme kansalaistoiminnan palveluilla järjestelmällisesti eteenpäin lapsivaikutusten arviointia kaupungin organisaatiossa ja koulutamme henkilöstöä lapsivaikutusten arvioinnin kehittämiseksi.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
4.2. Uudistuva johtaminen	Vahvistamme Kuopion työnantajavetovoimaa	Hakijoita / avoin työpaikka Työnantajan suositteluindeksi	Kansalaistoiminnan palveluissa ja kansalaisopistossa kiinnitämme vahvasti huomiota työyhteisön motivaation ja työhyvinvoinnin tukemiseen ja luomme siten positiivista työnantajamielikuvaa. Kansalaisopisto toimii edelleen Hyvän mielen työpaikka -kriteerien mukaisesti.	Tuemme jatkuvasti henkilöstön hyvinvointia, kuulemme henkilöstöä ja toimimme avoimesti. Kansalaisopistolle myönnettiin edelleen Hyvän mielen työpaikka -merkki (Mieli ry.)	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
4.2. Uudistuva johtaminen	Kehitämme laadukasta päätöksentekoa, johtamista sekä hyvää ilmapiiriä ja varmistamme toimivat rakenteet	Toimielinten itsearviointien kehitys	Kansalaisopistossa käytetään säännöllisesti CAF-arviointityökalua. Erityisesti työhyvinvointisuunnitelman toteuttamisessa huomioidaan hyvän ilmapiirin merkitys. Kehitämme kansalaistoiminnan palveluissa jatkuvasti hyvinvointitiedolla johtamisen edellytyksiä kaupunkitasoisesti. Työhyvinvoinnin tilaa seurataan jatkuvasti ja pidetään huoli, että työyhteisö voi hyvin, sillä hyvinvoiva työyhteisö tarjoaa parhaat edellytykset edistää kuopiolaisten hyvinvointia motivoituneesti. Vahvistamme palvelujen asiakaslähtöistä kehittämistä	Kansalaistoiminnan palveluissa on kehitetty aktiivisesti päätöksentekoon osallistumisen mahdollisuuksia ja luotu ehdotuksia uusista osallisuuden malleista. Kansalaisopistossa toteutettiin toukokuussa suunnitelman mukainen CAF-arviointi. Lisäksi määräaikaikaisille tuntiopettajille toteutettiin työhyvinvointikysely, jonka tuloksia hyödynnettiin työhyvinvointisuunnitelman tekemisessä.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
			palvelumuotoilu- ja osallisuusosaamista lisäämällä.		
4.2. Uudistuva johtaminen	Tuemme esimiestyötä ja kehittämme esimiesten osaamista	Johtamisen arvioinnit	<p>Kehittämistyötä on jaettu aiheittain eri tiimeille ja työryhmille kestävän johtajuuden mukaisesti osallistaen. Pedagogista johtamista tuetaan aktiivisesti mm. erilaisin koulutuksin.</p> <p>Kansalaistoiminnan palvelujen esihenkilöt osallistuvat aktiivisesti oman substanssinsa koulutuksiin sekä esimiestyötä tukeviin koulutuksiin. Esimiehet toimivat tiiviissä tiimissä yhdessä yksikköä kehittäen.</p> <p>Kehittämisvastuuta jaetaan tiimeille, jotta kukin pääsee kehittämään ja hyödyntämään osaamistaan yhteisten tavoitteiden mukaisesti.</p>	Esimiestyötä tuetaan avoimella keskustelulla ja kannustaen osallistumaan esimiesvalmiuksia tukeviin koulutuksiin ja verkostoihin.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Varmistamme henkilöstön osaamisen ja urakehityksen	Koulutuspäivät / htv Työkierto	<p>Kansalaisopiston henkilökuntaa kannustetaan osallistumaan aktiivisesti täydennyskoulutuksiin. Järjestämme myös itse mahdollisuuksia osaamisen päivittämiseen.</p> <p>Kansalaistoiminnan palvelujen henkilöstöä kannustetaan osallistumaan keskitetyn kalenterin koulutuksiin sekä oman substanssin koulutuksiin. Ajan hermolla pysymiseen kannustetaan ja räätälöidään omia koulutuksia tukemaan yksikön kehittymistavoitteita.</p>	<p>Henkilöstöä tuettu kouluttautumisessa niin keskitetyn kalenterin koulutuksiin kuin ulkopuolisiin oman substanssin koulutuksiin.</p> <p>Kansalaistoiminnan palveluissa moni suorittanut kevään aikana ammatillisen omaa osaamista vahvistavan tutkinnon, mikä tukee erinomaisesti yksikön toiminnan kehittämistä.</p> <p>Kansalaisopiston henkilöstö on osallistunut aktiivisesti sekä kaupungin järjestämiin koulutuksiin että oman alan erityiskoulutuksiin ml. Erasmus-koulutukset.</p>	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kehitämme henkilöstön koettua työhyvinvointia ja myönteistä työntekijäkokemusta	Työhyvinvointikysely	Kansalaisopistossa toimii aktiivisesti työhyvinvoinnista ja -turvallisuudesta vastaava työryhmä. Kansalaistoiminnan palveluissa esimiehet, työhyvinvointipari ja työhyvinvointiryhmä kehittävät yhdessä työhyvinvointia. Henkilöstön työhyvinvointia seurataan kyselyin, kehityskeskusteluin sekä keskustelemalla avoimesti tiimipalaverissa työhyvinvoinnista.	Työyhteisön hyvinvointiin panostetaan jatkuvasti ja ennakkoiden. Kansalaisopiston aktiivinen Tyhy-ryhmä huolehtii koko henkilöstön hyvinvoinnista monipuolisesti (esim. Hyvän mielen työpaikka -mallin toteuttaminen ja työhyvinvointikyselyt)	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kannustamme henkilöstöä oman työn ja työyhteisön kehittämiseen. Tuemme kokeilukulttuuria ja kehitämme osallisuuden rakenteita/foorumia.	Henkilöstön kehittämisaloitteiden määrä Etätyötä tehneet henkilöt ja etätyöpäivät	Kansalaisopiston toimintatapana on työn kehittäminen ja erityisesti työhyvinvoinnin vahvistaminen. Työkulttuuriin kuuluu henkilöstön mahdollisuus vaikuttaa omaan työhön. Kansalaistoiminnan palveluissa kannustetaan itsenäiseen ja oma-aloitteiseen työn kehittämiseen. Monialaisessa yksikössä kannustetaan yhteistyöhön ja yhdessä ideointiin ja kehittämiseen. Uusiin kehittämisideoihin suhtaudutaan kannustavasti. Vastuu ja vapaus kehittää kulkevat käsi kädessä. Esimiehet ohjaavat kehittämistä tavoitteiden mukaiseen suuntaan. Toteutamme 2024 kansalaistoiminnan palvelujen strategian yhdessä henkilöstön kanssa.	Kansalaistoiminnan palveluissa ja kansalaisopistossa henkilöstö osallistuu oma-aloitteisesti ja erittäin aktiivisesti yhteiseen työn ja palvelujen kehittämiseen.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.4. Kestävä talous	Kehitämme toimintaa ja talouttamme siten, että tulorahoitus mahdollistaa toimivat palvelut ja	Vuosikate % poistoista Investointien tulorahoitus %	Pyrimme kansalaistoiminnan palveluissa etsimään ulkopuolista rahoitusta mahdollistamaan	Kansalaistoiminnan palveluissa on hyödynnetty merkittävästi ulkopuolista	Etenee suunnitellusti / Valmis

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
	tarvittavat investoinnit	Lainamäärä € / asukas	palvelujen laajemman kehittämisen.	kehittämisrahoitusta eri kanavista.	
4.4. Kestävä talous	Mitoitamme palveluverkostomme asiakastarpeen ja talouden kestävyyden mukaistesti ja pidämme palvelutuotannon tarvitsemat kiinteistöt kunnossa	Tilakustannukset % kokonaiskustannuksista	Kiinnitämme huomiota palveluverkoston tarkoituksenmukaisuuteen ja vaikuttavuuteen.		Ei tietoa ○

Tunnusluvut

Taloudellisuusmittarit

Mittari	TP 2022	TP 2023	Tavoite 2024	31.3.2024	30.6.2024
Kansalaisopiston nettokustannus €/opetustunti (€)	75,3	78,9	82,4	47,2	77,4
★					

Lautakuntaan nähden sitovat mittarit

Mittari	TP 2022	TP 2023	Tavoite 2024	31.3.2024	30.6.2024
---------	---------	---------	--------------	-----------	-----------

Kansalaistoiminnan palvelut

Mittari	TP 2022	TP 2023	Tavoite 2024	31.3.2024	30.6.2024
Kulttuurin ja liikunnan edistämispalvelujen ryhmiin osallistuneet (hlö)	55 940	62 298	50 000	20 569	31 914
Kino Kuvakukon ja Nilsiäen Mantun kävijöiden lukumäärä (kpl)	22 755	28 103	25 000	8 194	11 686
Laajalle yleisölle järjestetyt tapahtumat (kpl, yli 50 hlöä)	214	35	30	7	18
Laajalle yleisölle järjestettyjen tapahtumien toteuttajatahot määrä (kpl)	239	297	200	52	112
Laajalle yleisölle järjestettyjen tapahtumien osallistujat (hlö)	87 517	76 106	80 000	2 445	4 752
Yleis- ja erityisavustukset €/asukas (€)	32,36	31,66	33	7,55	24,61
Asukastoimintaan osallistuvien määrä (hlö)	50 832	45 432	50 000	12 877	25 217
Asukastoimintaa järjestävien kumppaneiden määrä (kpl)	150	70	200		
Kansalaistoiminnan aktivoiminnan tilojen määrä (m ²)	2 351	2 226	2 338	2 123	2 123

Kansalaisopisto

Mittari	TP 2022	TP 2023	Tavoite 2024	31.3.2024	30.6.2024
Kansalaisopiston opiskelijamäärä (brutto)	22 259	24 304	24 000	10 100	11 557
Kansalaisopiston opetustuntien lukumäärä	44 013	43 564	44 000	14 890	21 990
Kansalaisopistojen tilojen määrä (m ²)	3 746	3 714	3 965	3 965	3 965

Taidepalvelut

Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkankaan katsaus ajalta 1.1.–30.6.2024

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja palveluissa

Taidetalot ovat odottaneet koronavuosien jälkeen, että päästäisiin ns. normaaliin päiväjärjestykseen, eikä isoja yllätyksiä tai muutoksia tulisi. Kevätkausi onkin ollut kummassakin talossa tavanomainen, kuten aikana ennen koronaa. On ollut mahdollista keskittyä ydintoimintaan ja omaan sisäiseen kehitystyöhön.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Musiikkikeskuksella ja orkesterilla ei tässä vaiheessa vuotta ole olennaisia poikkeamia talousarvioon. Musiikkikeskuksen kokous- ja kongressituotot jaksottuvat loppukevääseen sekä syksyyn, alkuvuosi on tämän vuokratoiminnan kannalta hiljaisempaa aikaa. Kaupunginorkesterin lipunmyynnissä on nähtävissä kuntalaisten henkilökohtaisen talouden tiukka tilanne: ostokäyttäytyminen on varovaista; mietitään tarkkaan, mihin rahat laitetaan. Tätä havaintoa tukee se, että ilmaistapahtumissa on ollut normaalia enemmän yleisöä.

Kaupunginteatterin kevätkausi on sujunut odotetulla tavalla, vaikka, lipputulot jäivät viime vuoden keväästä n 80 000 €, mutta kaudet vaihtelevat riippuen ohjelmistosta, tuotantojen määrästä ja esitysmääristä. Koska ulosvuokraukset ovat lisääntyneet, se vaikuttaa talouteen siten, että vuokratuotot ovat kasvaneet merkittävästi. Esitykset toteutuivat tavanomaisella tavalla, joitakin perumisia tapahtuu aina. Yleisöä kävi hyvin. Menot ovat toteutuneet talousarvion puitteissa. Tulot ovat toteutuneet alle tasaisen toteutuman, mutta teatterissa on perinteisesti syyskausi tulojen suhteen kevätkautta parempi.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Kuntalaisten tiukka taloustilanne voi heijastua tapahtumien kävijämääriin lipunmyyntituloja heikentäen.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

1. Päivitetyn hankintaohjeistuksen noudattamisen seuranta ja valvonta

- Tämä on valmistelussa, eli työn alla, mutta kesken. Taidetalot noudattavat kuitenkin aina hankintalain sekä hallinto- ja toimintasääntöjen määräyksiä.

2. Päivitettyjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeiden jalkautus ja erityisesti tunnistettujen riskien hallintatoimenpiteiden seuranta

- Tämä nimenomainen on valmistelussa, eli työn alla, mutta kesken. Kuitenkin taidetaloissa on sisäinen valvonta ja riskien hallinnointi organisoitu aseman, virkavastuun ja työtehtävien pohjalta hyvin aina, jo talojen toiminnan luonteen vuoksi.

3. Henkilöstön saatavuus ja sijaisketjut

- Henkilöstön saatavuudessa on haasteita ja sijaisketjujen asettaminen on kesken.

Kaupunginteatteri	1-7 2024	1-7 2023	Muutos	%	TA 2024	Ennuste	Muutos	%
Myyntituotot	498	1 131	-633	-56 %	10 000	10 000	0	0 %
Maksutuotot	618 638	700 122	-81 484	-12 %	1 595 000	1 445 000	-150 000	-9 %
Tuet ja avustukset	0	0	0		11 000	11 000	0	0 %
Vuokratuotot	174 583	121 753	52 830	43 %	250 000	250 000	0	0 %
Muut toimintatuotot	33 836	31 363	2 474	8 %	50 000	64 000	14 000	28 %
TOIMINTATUOTOT YHT.	827 555	854 369	-26 813	-3 %	1 916 000	1 780 000	-136 000	-7 %
Henkilöstökulut	-2 364 129	-2 483 730	119 602	-5 %	-4 079 300	-4 079 300	0	0 %
Palvelujen ostot	-304 427	-357 734	53 308	-15 %	-556 000	-542 000	14 000	-3 %
Tarvikkeet	-118 831	-104 842	-13 989	13 %	-206 000	-206 000	0	0 %
Avustukset	0	0	0				0	
Vuokrat	-1 277 695	-1 259 203	-18 492	1 %	-2 197 000	-2 197 000	0	0 %
Muut toimintakulut	-20 882	-18 117	-2 765	15 %	-24 500	-24 500	0	0 %
TOIMINTAKULUT YHT.	-4 085 963	-4 223 627	137 664	-3 %	-7 062 800	-7 048 800	14 000	0 %
TOIMINTAKATE	-3 258 408	-3 369 259	110 850	-3 %	-5 146 800	-5 268 800	-122 000	2 %

Musiikkikeskus	1-7 2024	1-7 2023	Muutos	%	TA 2024	Ennuste	Muutos	%
Myyntituotot	29 108	18 322	10 786	59 %	76 000	76 000	0	0 %
Maksutuotot	215 620	163 279	52 341	32 %	465 000	465 000	0	0 %
Tuet ja avustukset	2 000	0	2 000		23 000	23 000	0	0 %
Vuokratuotot	282 043	215 524	66 520	31 %	687 000	687 000	0	0 %
Muut toimintatuotot	74 209	43 746	30 464	70 %	170 000	210 000	40 000	24 %
TOIMINTATUOTOT YHT.	602 980	440 870	162 111	37 %	1 421 000	1 461 000	40 000	3 %
Henkilöstökulut	-2 077 526	-1 996 088	-81 437	4 %	-3 479 500	-3 451 500	28 000	-1 %
Palvelujen ostot	-466 329	-386 647	-79 682	21 %	-763 600	-763 600	0	0 %
Tarvikkeet	-83 237	-39 997	-43 241	108 %	-58 500	-55 500	3 000	-5 %
Avustukset	0	0	0		0	0	0	
Vuokrat	-903 954	-866 115	-37 839	4 %	-1 546 000	-1 546 000	0	0 %
Muut toimintakulut	-26 870	-23 285	-3 585	15 %	-41 000	-41 000	0	0 %
TOIMINTAKULUT YHT.	-3 557 917	-3 312 132	-245 785	7 %	-5 888 600	-5 857 600	31 000	-1 %
TOIMINTAKATE	-2 954 936	-2 871 262	-83 674	3 %	-4 467 600	-4 396 600	71 000	-2 %

HYVINVOIVA JA YHTEISÖLLINEN KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Lisäämme asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia		<p>Taidepalveluissa selvitetään säännöllisesti asiakaskyselyin mielipiteitä ja näkemyksiä. Teatteri tekee aktiivista yhteistyötä Teatterikerho ry:n kanssa, eli teatterin maallikkoystävien kanssa. Asiakasraadista selvitetään, voisiko sitä käyttää ohjelmistosuunnittelussa tukena.</p> <p>Kaupunginorkesteri tekee säännöllisiä asiakastutkimuksia, ja selvittää siten yleisön kantoja eri asioihin.</p> <p>Taidepalveluiden tapahtumiin osallistuminen on jokaiselle jollakin tavalla mahdollista. Maksuttomat tapahtumat ja striimaukset takaavat saavutettavuuden kenelle tahansa paikasta riippumatta.</p>	Teatterilla ollaan ottamassa käyttöön Lyyti-ohjelmistoa, jonka avulla on (kaiken muun lisäksi) tarkoitus alkaa tehdä asiakaskyselyjä.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Parannamme arjen turvallisuutta ja ympäristön esteettömyyttä	<p>Katuturvallisuusindeksi</p> <p>Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä</p>	<p>Taide ja taidelaitokset luovat läsnäolollaan viihtyisää elinympäristöä.</p> <p>Teatterin piha ja ympäristö on huolella suunniteltu ja istutukset hyvin hoidettuja. Teatterin hyvä ulkovalaistus ja se, että talo on hereillä suurimman osan vuorokaudesta ja viikosta (eli talon laajat toimintaajat) luovat turvallisuutta.</p> <p>Musiikkikeskus on julkinen tila: avoin, valvottu ja turvallinen. Talon ulkovalaistus vaatii tarkastelua, sillä rakennus sijaitsee tiiviisti rakennetun ruutukaava-alueen reunalla.</p>	Taidetalot parantavat arjen turvallisuutta toimenpiteiden mukaisesti ja talot ja tapahtumat ovat esteettömiä.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Lisäämme aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä tukevia kohtaamispaikkoja ja	Virkistys- ja urheilualueiden määrä / 1000 asukasta	Taidelaitosten aula- ja lämpiötilat ovat kuntalaisten olohuone. Ravintoloitsija on näissä mukana mahdollistamassa	Taidelaitokset tekevät systemaattista ja määrätietoista työtä kaikkien tilojen	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
	luonnon saavutettavuutta	Asukastoiminnan ja nuorisotilojen kävijämäärät	viihtyisät hetket. Aula- ja lämpiötilojen käyttöastetta ei voida nostaa ilman henkilökuntaresurssien lisäämistä. Toiminnallisuutta aulatilissa voidaan kehittää yhteistyössä esim. oppilaitosten ja muiden toimijoiden kanssa.	käyttöasteiden kasvattamiseksi.	
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Arjen fyysinen aktiivisuus lisääntyy kaikissa ikäryhmissä	Lasten ja nuorten liikkuminen, aikuisten liikkuminen Kotona asuvien 75-vuotta täyttäneiden osuus ikäluokasta	Taidepalvelut kuuluvat kaikille. Kulttuuritaloille kutsutaan maksuttomiksi koyleisöiksi sellaisia ryhmiä, yhteistyötahoja ja henkilöitä, jotka eivät ehkä muuten lähtisi liikekannalle lainkaan. Taidelaitosten ohjelmisto on monipuolista ja houkuttelee kaikenlaisia ihmisiä. Maksuttomilla esityksillä ja teemapäivillä saadaan houkutelua myös uutta yleisöä. 2023 käynnistetty nuorisoteatteritoiminta jatkuu aktiivomalla nuoria.	Taidetaloilla on vakiintuneet käytänteet mm. koyleisöjen, avointen harjoitusten, avoimien ovien ym. suhteen. Nämä tunnetaan yleisön keskuudessa ja ovat varsin suosittuja. Tuotannoittain järjestetään mahdollisuuksien mukaan yleisötyönä erilaisia matalan kynnyksen esteettömiä, helposti saavutettavia tapahtumia.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö vähenevät kaikissa ikäryhmissä	Nuorten päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö Aikuisten päihteiden käyttö	Taide tuottaa elämyksiä. Taide-elämykseen voi kuulua myös alkoholin nauttiminen esityksen väliajalla. Taidelaitokset ovat alkoholilainsäädännön mukaisia valvottuja tiloja, eikä alkoholia myydä päihtyneille tai alaikäisille.	Alkoholi ja alkoholitarjoilu eivät aiheuta ongelmia taidetalojen tapahtumissa, vaikka tilaisuuksia on mm. pikkujouluaikaan, iltaisin ja niihin tullaan viihtymään.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Asukkaiden, erityisesti nuorten, mielen hyvinvointi kohenee	Positiivista mielenterveyttä kokeneiden osuus	Taidepalveluiden merkitys hyvinvoinnille on ollut erityisesti esillä koronaepidemian myötä. Aiheesta on tehty useita tutkimuksia, ja on kiistatonta, että keskeistä merkitystä on esimerkiksi kansanterveyden, fyysisen ja psyykkisen terveyden, osallisuuden kokemusten, työhyvinvoinnin jne. edistämisen osalta.	Ks. aiempi selostus. Viime aikoina on ollut puhetta teatterista demokratian alustana, yhteisenä tilana ja yhteisinä hetkinä, kun ventovieraat kokoontuvat yhteen - nauravat, liikuttuvat, kokevat tunteita yhdessä. Mm. yleisötyön	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
			<p>Teatterin yleisötyön avulla lasketaan kynnystä osallistua tapahtumiin sekä löydetään uusia yleisöjä ja kohderyhmiä, heitä, jotka eniten hyötyvät palveluista hyvinvoinnin edistämisen näkökulmasta. Teatterin ohjelmisto suunnitellaan kuten maakuntateatterissa tehdään: jokaiselle jotakin, teatterimme on ns. kansanteatteri. Teatterin ohjelmiston teemoja ovat klassisten rakkauden, surun aiheet, mutta myös nuoria koskettavat ja ajassa elävät ja olevat aiheet.</p> <p>Musiikkikeskus tarjoaa elämyksiä kaikissa genreissä kaikille ikäluokille. Orkesterikonserttien lisäksi huomioimme erilaiset alaryhmät ja ajankohtaisuuden (esim. meemi Tour, Anime-päivät, vanhusten viikon konsertti, konsertit erityisryhmille). Musiikkikeskuksen kokonaistarjonta noudattaa myös maakuntakeskuksen mallia: kaikille kaikkea.</p>	<p>kautta tavoitamme niitä ryhmiä, jotka eniten tällaisesta yhteisöllisyydestä voisivat hyötyä.</p>	
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Yksinäisyyden kokeminen vähenee	<p>Lasten ja nuorten kokema yksinäisyys</p> <p>Aikuisten kokema yksinäisyys</p>	<p>Taidelaitokset ottavat huomioon lasten, nuorten ja aikuisten yksinäisyyden.</p> <p>Teatteri tarjoaa mahdollisuuden kokea yhteisöllisyyttä ja osallisuutta joko näytelmien kautta tai osallistumalla teatterin avoimiin tapahtumiin tai teatterileirille tai nuorisoteatteriin.</p> <p>Musiikkikeskus järjestää matalan kynnyksen tilaisuuksia, ja mm. avaa konserttiohjelmien taustoja taiteilijataapaamissa. Musiikkikeskus järjestää lapsille ja nuorille suunnattua toimintaa myös talon ulkopuolella (vierailut kouluihin, päiväkoteihin ja</p>	<p>Ks. aiempi selostus. Teatteri jatkoi nuortenteatterikokeilua edellisen syksyn hyvien kokemusten pohjalta.</p>	<p>Etenee suunnitellusti / Valmis</p> <p>✔</p>

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
			muihin relevantteihin paikkoihin).		
1.4. Laadukas varhaiskasvatus ja yleissivistävä koulutus	Tarjoamme kaikille lapsille ja nuorille laadukkaan varhaiskasvatuksen ja koulupolun sekä siihen tarvittavan tuen	Perusopetus: opetuksen eurot / oppilas, vuosiviikkotunnit / oppilas, ryhmäkoko, Kuopion koulutuspoliittisen ohjelman toteutuminen	Taidepalvelut osaltaan tarjoavat oppisisältöjen elävöittämistä mm. Musiikkipolun, Kulttuuripolun, TET-harjoittelupaikkojen ja koululaisnäytösten jne. avulla. Molemmat taidelaitokset tekevät oppilaitosyhteistyötä eri asteilla, ja ovat mukana Taidetestaajat-hankkeessa.	Näitä toteutetaan jatkuvasti. Teatterilla yleisöyöntekijän toimesta ja orkesterilla esim. kummiluokkatoiminta on vakiintunut käytäntö.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
1.5. Vapaa-ajan mielekäs tekeminen ja kokeminen	Tarjoamme erikikäisille merkityksellistä tekemistä ja kokemista, muun muassa kulttuurista, harrastuksista ja vapaaehtoistoiminnasta yhdenvertaisesti	Kulttuuritilojen kävijämäärät Kansalaisopiston opiskelijamäärä ja opetustunnit Sisä- ja ulkoliikuntatilojen sekä kaupallisten tilaisuuksien käyntikerrat	Taidelaitosten ohjelmistosuunnittelun lähtökohta on, että taide kuuluu kaikille. Ohjelmistosta löytyy aina jokaiselle jotakin. Teatteri käynnisti vuonna 2023 teatterin näytäntö- ja toimintavuoteen rytmittyvän nuorisoteatterin, eli säännöllisen teatteriharrastusmahdollisuuden nuorille. Aiempina kesinä toteutetut teatterileirit ovat olleet erittäin suosittuja ja luoneet pohjaa tälle. Teatteri tekee oppilaitosyhteistyötä Lumitin, Kuopion konservatorion ja Savonia AMK:n kanssa. Musiikkikeskuksen oppilaitosyhteistyötä tehdään laajalla rintamalla, ala-asteen musiikkiluokkalaisista kummilukio Lumitiin. Lisäksi saman katon alla ovat Kuopion konservatorio, Savonia AMK ja Sibelius-Akatemia näkyvät päivittäisessä toiminnassa yhteistyökumppaneina.	Kävijämäärät ovat alkaneet palautua koronaepidemiaa edeltäneelle tasolle.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓

KASVAVA JA ELINVOIMAINEN KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähtävien sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
2.4. Kasvava ja vastuullinen matkailu	Edistämme monimuotoista kaupunkikulttuuria, tapahtumia ja matkailua	Tapahtuma-avustukset Tapahtumakävijät	<p>Kulttuurilaitosten ohjelmistovalinnoissa huomioidaan monipuolisuus ja kansallinen kiinnostavuus ja näiden osalta markkinointia tehdään valtakunnallisissa kanavissa. Kansainvälistä näkyvyyttä vahvistetaan kulttuurivaihdolla esimerkiksi teatterintekijöiden (ohjaajat, stenografit, koreografit) ja musiikin alan ammattilaisten (kapellimestarit, solistit ja orkesterimuusikot) kautta.</p> <p>Kulttuurilaitokset sijaitsevat aivan keskustan kyljessä. Teatteri Niiralassa ja Musiikkikeskus Kuopionlahden rannalla. Teatterin ja Musiikkikeskuksen toiminta näkyy laajalti keskustan alueen näytöissä, pop-up -myyntitapahtumissa Apajassa tai keskustan tavaratalojen kampanjapäivillä. Kuopion kaupunginorkesteri jalkautuu säännöllisesti esiintymään kaupungin keskusta-eri tapahtumiin. Teatteriin saapuvan yleisön pysäköintimahdollisuuksia on parannettu mm. Kuntolaakson pysäköintitalolla. Teatteri ja Musiikkikeskus ovat saavutettavissa hyvin jalan, julkisilla liikennevälineillä ja polkupyörällä.</p>	Teatterilla yleisötyö ja tapahtumatuotanto on tuonut uusia kävijöitä ja tavoitamme uusia kohdeyleisöjä. Teatterin tapahtumatuotannon tulot ovat kasvaneet voimakkaasti kuluvana vuonna uusien tapahtumien ja uusien kävijöiden myötä.	Etenee suunnitellusti / Valmis
2.5. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	Aktiivinen, ennakoiva edunvalvonta ja vaikuttaminen tukee Kuopion	Imago- ja mainetutkimukset Onnistuminen edunvalvonnassa	Taidelaitokset ovat verkostoituneet kansallisesti ja kansainvälisesti. Teatteri kuuluu Suomen Teatterit	Edunvalvonnan osalta tuleva syksy on kiinnostava, kuinka Suomen Sinfoniaorkesterit ry	Etenee suunnitellusti / Valmis

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
	tunnettuutta ja kehittymistä. Painopisteenä alueen saavuttavuuden (tie-, raide-, lento-, vesiliikenne ja ICT-yhteydet) parantaminen.		ry:hyn, joka on teattereiden yhteinen valtakunnallinen edunvalvontajärjestö ja tekee yhteistyötä myös Kulta ry:n kanssa, joka kulttuuri- ja taidealan keskusjärjestö. Kuopion kaupunginorkesteri kuuluu suomen orkestereiden edunvalvontajärjestöön Suomen Sinfoniaorkesterit ry ja tekee yhteistyötä pohjoismaisten ja Keski-Eurooppalaisten orkestereiden kanssa. Musiikkikeskuksen ja Kaupunginorkesterin johtaja on 2024 alkaen valittu Suomen Sinfoniaorkesterit ry:n hallituksen jäseneksi.	ja Suomen Teatterit ry onnistuvat edunvalvonnassa valtion talousarvion rahoituksen leikkausten kohdentamisessa. Kevät on ollut vaikuttamisen aikaa, kun tiedossa on ollut, että leikkauksia on tulossa myös voss-laitoksille.	✓

ILMASTO- JA RESURSSIVIISAS KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
3.1. Kiertotalous ja resurssiviisaus	Hankintamme ovat vastuullisia ja hiilineutraaleja	Ympäristökriteerit sisältävät kilpailutukset (M€/v, kpl/v, %)	Taidelaitokset pyrkivät hankkimaan vastuullisesti ja hiilineutraalisti tuotettuja tuotteita. Toimipisteissä kierrätetään ja hankinnoissa huomioidaan kiertotalous mahdollisuuksien mukaan. Molemmat taidelaitokset selvittävät kuinka voivat toteuttaa kansainvälisten suositusten ja käytäntöjen mukaiset ympäristöviisaat toimet.	Teatterilla valmistellaan alan green book - ohjeistuksen käyttöönottoa.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Teemme aktiivisesti toimia ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja ilmatoriskien (mm. sään ääri-ilmiöt) pienentämiseksi	CO ₂ -päästöt / asukas (t CO ₂ -ekv / as)	Taidelaitokset voivat herätellä ja puhutella kuntalaisia ohjelmistovalintojen kautta. Teatteri voi joillakin esityksillä pitää aihetta esillä ja ottaa kantaa - sillä tavoin toimia mm. ilmastonmuutoksen hidastamisen ja luontokadon torjumisen puolesta. Kaupunginorkesteri voi ottaa ohjelmistoon ilmastonmuutosta kommentoivia teoksia.	Taidetalot ja niiden henkilöstö ovat tiedostavia ja ympäristöaiheet ovat kaikessa tekemisessä läsnä. Käytännön toimia on esimerkiksi bussilippuyhteistyö, teatterilipulla pääsee ilmaiseksi bussiin ennen ja jälkeen esityksen.	Etenee hitaasti / osittain
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Tuemme paikallista maataloutta ja elintarviketuotantoa tarjoamalla lähellä tuotettua ja ilmastoviisasta ruokaa huoltovarmuuden parantamiseksi sekä vähennämme ruokahävikkiä	Lähiruuan osuus Kasvi-proteiinien osuus Ruokahävikin määrä (kg)	Taidelaitosten nykyinen kahvila- ja ravintolapalveluiden tuottaja on tietoinen linjauksesta ja seuraavan kilpailutuksen yhteydessä (2025) tätä voidaan haluttaessa painottaa.	Tämä toteutuu linjatulla tavalla pääpiirteissään ihan hyvin.	Etenee suunnitellusti / Valmis
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Tehostamme energiankäyttöä 10 prosenttia ja lisäämme uusiutuvien energiamuotojen käyttöä	Sähkön ja lämmön ominaiskulutus kaupungin kiinteistöissä (kWh / r-m ³) Uusiutuvan energian osuus tuotetusta energiasta (%)	Taidelaitoksissa pyritään eroon vanhoista halogeenilamppuja käyttävistä valaisimista ja käytetään enenevässä määrin LED-lamppuja.	Tätä tehdään jokaisen hankinnan ja kalustonpäivityksen yhteydessä.	Etenee suunnitellusti / Valmis

UUDISTUVA JA YHDESSÄ TEKEVÄ KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Kehitämme palvelujamme (ml. digipalvelut) asiakaslähtöisesti ja ratkaisukeskeisesti organisaatorajat ylittäen ja teemme aktiivista verkostoyhteistyötä palvelujen kehittämiseksi	Palvelujen digitalisaatioaste Tyytyväisyys palveluihin	Musiikkikeskus striimaa valikoiman konsertteja paikalliselle, kansalliselle ja kansainväliselle yleisölle. Nämä maksuttomat striimaukset ovat katsottavissa myös catch up -lähetysinä kaupunginorkesterin Youtube-kanavalla. Kaupunginorkesteri ja kaupunginteatteri ovat yhdessä kulttuuripalveluiden kanssa mukana kolmen kaupungin KUDOS-hankeessa. Hankkeessa kehitetään applikaatio asiakaspolun digitalisointiin.	KUDOS-hanke on käynnistymässä ja taidetalot ovat siinä mukana.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lisäämme hallinnon ja päätöksenteon avoimuutta ja asukkaiden vaikuttamisen mahdollisuuksia	Kuntalais- ja asiakaspalautteet Kuntalaisaloitteet	Taidelaitokset tekevät säännöllisesti asiakastutkimuksia, joiden tulokset otetaan huomioon toiminnassa ja sen kehittämisessä.	Teatterilla ollaan hankkimassa Lyyti-ohjelmistoa, jota voidaan käyttää mm. asiakaskyselyiden tekemiseen.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lapsivaikutusten arviointi otetaan käyttöön valmistelussa ja päätöksenteossa	Tehtyjen lapsivaikutusarviointien määrä	Vuonna 2024 taidelaitokset tutkivat yhdessä, miten lapsivaikutusarviointi voidaan taidelaitosten osalta Kuopiossa toteuttaa.	Tämä työ aloitetaan syyskauden aikana.	Ei etene / Ei alkanut ✗
4.2. Uudistuva johtaminen	Vahvistamme Kuopion työnantajavetoa	Hakijoita / avoin työpaikka Työnantajan suositteluindeksi	Taidelaitokset tekevät monipuolista yhteistyötä erilaisten kumppanien (mm. yrittäjät, oppilaitokset, toiset kulttuuritoimijat) kanssa. Taidelaitokset työllistävät laajalaisesti eri toimialojen ja eri ammattien osaajia. Näin taidelaitokset edistävät osaltaan kaupungin vetovoimaa työnantajana. Kansainvälisessä kilpailussa Kuopion	Rekrytoinneissa on joissakin tehtävissä ollut haasteita mm. palkkatason ja tehtäväsisällön ristiriidan vuoksi.	Etenee hitaasti / osittain ➔

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
			palkkataso ei ole kilpailukykyinen.		
4.2. Uudistuva johtaminen	Kehitämme laadukasta päätöksentekoa, johtamista sekä hyvää ilmapiiriä ja varmistamme toimivat rakenteet	Toimielinten itsearviointien kehitys	<p>Taidelaitokset pyrkivät kehittämään systemaattisesti henkilökunnan työyhteisötaitoja. Musiikkikeskuksen henkilökunta ottaa osaa räätälöityyn työyhteisökoulutukseen, jonka tuottaa Virite ry, ja tämä hanke jatkuu 2024.</p> <p>Teatterilla järjestetään koko henkilökunnalle työyhteisökoulutusta ja siltä pohjalta soveltaen täsmällistä jatkokoulutusta joillekin tiimeille. Henkilöstö osallistetaan teatterin strategiatyöhön.</p>	Taidetaloissa on kiinnitetty huomiota tiedolla johtamiseen: mitä tietoa kerätään, miten se sanoitetaan ja jalostetaan niin, että olennaiset asiat tulevat tietoon ymmärrettävällä tavalla.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
4.2. Uudistuva johtaminen	Tuemme esimiestyötä ja kehitämme esimiesten osaamista	Johtamisen arvioinnit	<p>Teatterilla on säännölliset esimiespalaverit sekä esimiehet koulutetaan (esim. ammattitutkinnolla). Ohjeistukset ja säännöt ovat käytännölliset, arkea palvelevat, ajan tasalla ja saatavilla toimien selkänäjana esimiestyölle.</p> <p>Musiikkikeskuksella kehitetään uuden johtajan johdolla uusia kohtaamisen ja toimimisen malleja. Tähän prosessiin kuuluu mm. pidettävien kokousten tarkoituksenmukaisuuden tarkastelu sekä uusien foorumien perustaminen tarvittaessa (esim. säännölliset päällikköpalaverit).</p> <p>Kehityskeskustelut ovat osa vuosikelloa molemmissa organisaatioissa.</p>	Teatterilla on käynnissä esihenkilöiden roolien täsmennys ja päivitys.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Varmistamme henkilöstön osaamisen ja urakehityksen	Koulutuspäivät / htv Työkierro	Taidelaitokset kantavat vastuun henkilöstön osaamisen kehittämisestä. Teatteri kouluttaa henkilöstöään tarpeen mukaan esim. räätälöityä täydennyskoulutusta ammatinhallinnan kehittämiseksi ja ylläpitämiseksi. Musiikkikeskuksen henkilökuntaa kannustetaan kouluttautumaan ja ottamaan osaa relevanteille ammatillista osaamista päivittäville ja laajentaville kursseille. Kaupunginorkesterin muusikot osallistuvat vuosittain erilaisiin koulutustapahtumiin.	Teatterilla on jokaisella henkilöstön jäsenellä jokin alan ammatillinen koulutus tai vastaava, tarvittaessa oppisopimuskoulutuksella.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kehitämme henkilöstön koettua työhyvinvointia ja myönteistä työntekijäkokemusta	Työhyvinvointikysely	Taidepalveluiden henkilöstölle tehdään yksikkökohtaiset työhyvinvointisuunnitelmat ja niiden etenemistä seurataan. Taidepalveluissa kannustetaan henkilöstöä arjen fyysiseen aktiivisuuteen. Vahvistetaan työpäivän aikaiseen aktiivisuuteen kannustavaa työkuultuuria ja työmatka- ja vapaa-ajan liikkumista. Musiikkikeskuksen henkilökunta ottaa osaa räätälöityyn työhyvinvointikoulutukseen. TYHY-päivät suunnitellaan yhdessä työntekijöiden kanssa. Kaupunginorkesterin muusikoiden käytävissä on erilaisia räätälöityjä hyvinvointipalveluista, kuten muusikkojen työergonomiaa	Teatterilla on tehty lisäksi laaja, koko talon toiminnan kattava työpaikkaselvitys työterveyshuollon kanssa kevään aikana.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
			liittyvää. Orkesterimuusikoiden Tyhy-viikko suunnitellaan yhdessä muusikkojen edustajien kanssa.		
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kannustamme henkilöstöä oman työn ja työyhteisön kehittämiseen. Tuemme kokeilukulttuuria ja kehitämme osallisuuden rakenteita/foorumia.	Henkilöstön kehittämisaloitteiden määrä Etätöitä tehneet henkilöt ja etätöypäivät	Taidelaitoksissa tehdään hybridityötä tehtävissä, joihin se soveltuu. Musiikkikeskuksella pyritään luomaan avoimen keskustelun kulttuuria, jossa jokainen rohkaistuu kertomaan omista ajatuksistaan ja ideoistaan.	Hybridityön käytänteet ovat toimivat.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.4. Kestävä talous	Kehitämme toimintaa ja talouttamme siten, että tulorahoitus mahdollistaa toimivat palvelut ja tarvittavat investoinnit	Vuosikate % poistoista Investointien tulorahoitus % Lainamäärä € / asukas	Taidelaitosten omaa tulorahoitusta pyritään kasvattamaan lipunmyyntiä nostamalla. Tämä vaatii riittävästi kiinnostavia ohjelmistoja ja valovoimaisia tähtiä. Taidelaitoksissa selvitetään vuonna 2024, kuinka kausibudjetointi voisi työkaluna mahdollistaa suurten panostusten jaksottamisen pidemmälle aikavälille. Suuret, kiinnostavat ohjelmistot ovat kalliita tuottaa, samoin suuret valovoimaiset tähdet ovat kalliita. Suunnittelun liikkumavara vuosibudjetoinnissa on erittäin rajallinen.	Kausibudjetointia aletaan selvittää Taidetiimissä syyskaudella. Teatterin tulorahoituksen osalta tapahtumatuotanto on osoittanut, että kysyntää on ja kasvu on mahdollista: jo lyhyessä ajassa alle 40 000 euron vuosi tuotoista yli sadan tuhannen osavuosituottoon - ja kysyntää on enemmän kuin mitä tilat ja talon toiminta tällä hetkellä antavat myöten. Toimintakulttuuria muutetaan tapahtumatuotannon edistämiseksi.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.4. Kestävä talous	Mitoitamme palveluverkostomme asiakastarpeen ja talouden kestokyvyn mukaistesti ja pidämme palvelutuotannon tarvitsemat kiinteistöt kunnossa	Tilakustannukset % kokonaiskustannuksista	Taidelaitosten ajanmukainen konsertti- ja kokoustekniikka vaatii jatkuvaa päivitystä. Musiikkikeskuksen peruskorjaustarve on ilmeinen. Osa tiloista on lähes alkuperäisessä asussa. Vuonna 2018 toteutetun remontin yhteydessä useita	Pidetään esillä Musiikkikeskuksen peruskorjaus- ja parannustarpeita. Peruskalustoa kummassakin talossa päivitetään jatkuvasti osana normaalia operatiivista toimintaa.	Etenee suunnitellusti / Valmis

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
			<p>suunniteltuja toimenpiteitä jäi toteuttamatta. Huippuartistit ja suuret konferenssit edellyttävät tiettyä teknistä varustelutasoa, johon ainakaan Musiikkikeskuksella ei tällä hetkellä yllä. Suunnitteilla on auditorion peruskorjaus hybridi-akustiikka-tilaksi.</p> <p>Teatterin suuren peruskorjauksen yhteydessä tilat ajanmukaistettiin, mutta tilat ja tekniikka vaativa jatkuvaa ylläpitoa ja päivittämistä.</p> <p>Tilakustannukset ovat suuria kiinteitä kuluja. Kaupunginteatterin tilakulut ovat 28 % toimintamenoista. Musiikkikeskuksen-kaupunginorkesterin yhteensä 25 %.</p>		

Tunnusluvut

Suorituskykymittarit

Mittari	TP 2022	TP 2023	Tavoite 2024	31.3.2024	30.6.2024
Teatterin ison salin täyttöaste (%)	54,3	78	85	80	45
★					

Lautakuntaan nähden sitovat mittarit

Mittari	TP 2022	TP 2023	Tavoite 2024	31.3.2024	30.6.2024
---------	---------	---------	--------------	-----------	-----------

Kaupunginteatteri

Mittari	TP 2022	TP 2023	Tavoite 2024	31.3.2024	30.6.2024
Teatterissa kävijöiden lukumäärä (kpl)	53 013	77 881	80 000	16 034	34 543
Nettokustannukset / katsoja (€)	91,9	74,21	65,7	29,4	77,95
Näytäntöjen lukumäärä (kpl)	384	295	250	51	114
Kaupunginteatterin tilojen määrä (m ²)	7 982	7 982	7 845	7 845	7 845

Musiikkikeskus

Mittari	TP 2022	TP 2023	Tavoite 2024	31.3.2024	30.6.2024
Musiikkikeskuksen kävijöiden lukumäärä (kpl)	73 245	81 168	100 000	24 525	42 972
Tapahtumien lukumäärä (kpl)	400	566	400	179	273
Nettokustannukset / kävijät (€)	10,0	8,54	45	14	8
Musiikkikeskuksen tilojen määrä (m ²)	5 760	5 760	5 762	5 760	5 760

Kaupunginorkesteri

Mittari	TP 2022	TP 2023	Tavoite 2024	31.3.2024	30.6.2024
Kaupunginorkesterin konserttien kokonaislukumäärä (kpl)	119	209	100	38	91
Livekuulijoiden kokonaislukumäärä (kpl)	27 877	31 481	30 000	10 853	20 443
Nettokustannukset / kuulijat (€)	136	128,56	130	102	101
Nettokustannukset / kuulijat, sis. striimit (€)	136,0	128,56	130	102	101

Tietokone- ja viestintälaitteet

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta	Menot	-150	-86	-86
-------------------------------------	-------	------	-----	-----

Koneet ja kalusto

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta	Menot	-1 093	-1 645	-1 645
-------------------------------------	-------	--------	--------	--------

Muut aineelliset hyödykkeet

Taidemuseon taidehankinnat	Menot	-80	-80	-80
----------------------------	-------	-----	-----	-----

HYVINVOINNIN EDISTÄMISEN KONEET JA KALUSTO -INVESTOINNIT	TA 2024	Tietokone- ja viestintälaitteet (sis. av-välineet)	Koneet ja kalusto
Kirjasto: Pyörön lähikirjaston hyllyt ja asiakastuolit sekä työskentelyhytit Jynkän, Puijonlaakson ja Pyörön kirjastoihin	100 000		100 000
Museokeskus: Audio ja videolaitteet (vaihtuvien näyttelyiden tarpeet)	25 000	25 000	
Museokeskus: Vitriinit (museoiden yhteishankinta)	30 000		30 000
Museokeskus: Näyttelyvalaisimien lisähankinta	10 000		10 000
Museokeskus: Audioguide-laitteiden täydennys / Kuopion Museo	0		
Museokeskus: Näyttelyvalvojen ergonomiset istuimet	0		
Museokeskus: Kamerakaluston täydennys	0		
Museokeskus: Taidemuseon perusnäyttelyuudistus 2024-2025	285 000		285 000
Liikuntapaikkapalvelut: Savilahden liikunta- ja tapahtumakeskuksen kalustohankinnat, tietoliikennevarustelu ja videoteknologiset ratkaisut, liikuteltavan striimaustekniikan hankinta	800 000		800 000
Liikuntapaikkapalvelut: Sisäliikunta-kohteiden kalustojen uusinta	100 000		100 000
Kansalaistoiminta: Kino Kuvakukon projektori	80 000		80 000
Kansalaisopisto: Kaluston päivittäminen, erikoistekniikoihin soveltuvat työpöydät ja keramiikkauuni	30 000		30 000
Kansalaisopisto: Viestintä- ja markkinointitekniologia sekä opetusluokkien teknologian uudistaminen	36 000	36 000	
Kansalaisopisto: Ovenpielinäyttöjen hankinta, 30 varattavaa tilaa	25 000	25 000	
Musiikkikeskus: Konferenssitekniikan päivitys	35 000		35 000
Kaupunginteatteri: Valotekniikan päivitys	175 000		175 000
Kaupunginteatteri: Näyttämöverhojen uusinta KÄYTTÖTALOUS			
Yhteensä	1 731 000	86 000	1 645 000
Museokeskus: Taidemuseon taideteosinvestoinnit	80 000,00		80 000,00